

Moselle ile Rhin arasında Almanlarla temas başladı

Dün 30 Polonya tayyaresi Berline hücum etti

Fransada bir harp hükûmeti kuruluyor 100 mebus askere gitti

*Almanların harbe kıtlık içinde başladıklarını yazan
bir İsveç gazetesi, "Harp kısa sürecektir,, diyor*

Dikkate değer bir italyan tebliği

Harb başladıktan sonra mesuliyet
aramakta fayda yoktur. Hele böyle,
harbe takaddüm eden siyasi hâdise-
ler, herkesin gözü önünde, apaçık ce-
reyan etmiş olursa... Tarih, İngiltere
ve Fransa devlet adamları tarafın-
dan, sulhü korumak için en son da-
kıkaya kadar sarfedilen asil ve sabırlı
gayretleri, bu felâket devrinde, in-
sanlığın yüzünü ağartan en şerefli
hareket olarak kaydedecektir.

Fakat Almanyayı, cihanı bu kanlı
harbe sürüklemekle itham eden sarlı
ve kat'i vesikalar arasında bir tanesi
var ki bilhassa dikkate değer.

Alman orduları eylülün birinci gü-
nü sabahı, erkenden Polonyaya taar-
ruza başladılar. Fransa ile İngiltere
3 eylülde, biri öğle üzeri, diğeri ak-
şam üstü Almanya ile harb hâlinde
olduklarını bildirdiler. Mevcut taah-
hüdlere rağmen, ve böyle bir vaziyet-
te zamanın kıymetli göz önünde tu-
tulunca arada bu kadar vakit ge-
çirilmesinin sebebi iyice anlaşılma-
mıştı. Cumartesi günü ve pazar sa-
bahı Mussolininin tavassut teklifi
hakkında haberler geldi. Bunun da
mahiyeti o heyecanlı günlerde müp-
hem kaldı.

Dün Romada neşredilen resmî bir
tebliğ, harbdn önceki günlerin siya-
sî faaliyetini hiç bir şüpheye meydan
bırakmayacak şekilde aydınlatıyor.

Bu tebliğe göre:

31 ağustos günü Mussolini İngil-
tere ile Fransaya müracaat ede-
rek, harbin önüne geçmek için, Po-
lonyanın da iştirakile 5 eylülde bir
konferans toplanmasını teklif etmiş-
tir. Fransa ve İngiltere, ertesi gün,
yani 1 eylülde, bu teklifi kabul ettik-
lerini Italyaya bildirmişlerdir. Hal-
buki, bu muvafakat cevabı Mussoli-
niye gelinceye kadar, alman ordula-
rı 1 eylül sabahı Polonyada taarruza
geçmişlerdir. Buna rağmen, Musso-
lini 2 eylül sabahı Hitlerle müracaat
ederek ihtilâfın sulh yolu ile halli
için bir konferans toplanması müm-
kün olduğunu bildirmişlerdir. Hitler,
bu fikri derhal reddetmemiş, düşün-
mek için 24 saat mühlet istemiş!
Mussolini 2 eylülde Hitlerin bu ce-
vabını tekrar Londra ve Parise bil-
dirmiş. İngiltere ve Fransa, Hitlerin
istediği mühlet kabul etmişler; fa-
kat, Mussolininin ilk tekliflerinden
sonra Almanya Polonyayı işgal ettiği
için, konferanstan evvel alman ordu-
larının geri çekilmesini şart koymuş-
lardır.

Necmeddin Sadak

(Devamı 10 uncu sahifede)

Paris 5 (A.A.) — 5 eylül sabahı
verilen üçüncü tebliğ: Kara, deniz ve
hava kuvvetleri normal şekilde hare-
kâta devam etmektedirler.

Paris 5 (A.A.) — 5 eylül dört nu-
maralı akşam harp raporu:

Kitaatımız Rhin ile Moselle ara-
sında hududun her tarafında düş-
manla temas halindedir.

Şunu hatırlatmak lâzımdır ki,
Rhin üzerinde iki sahil boyunca im-
tihatlı istihkamlar vardır.

İngilizlerin bir izahı

Londra 5 — Fransız - Alman cep-
hesinde henüz harp harekâtı başla-
mamıştır. Burada istikşaf lar yapı-
makta ve hazırlıkta bulunulmakta-
dır. Londra radyosu bugün bu mü-
nasebetle şu tebliğde bulunmuştur:

İlk harp raporları pek kısa ve ka-
tî muharebelere ait malûmatı ihti-
va etmiyorsa buna hayret etmemek
lâzımdır.

1914 ağustosunun ilk günlerinde
de büyük muharebe olmamıştır.
Bundan başka 1914 harbı ile bugün-
kü muharebe arasında esaslı bir fark
gözetmek icap eder.

1914 ağustosundaki harp karşılık-
lı seri taarruzlarla bir hareket har-
bı olmuştur. Bugün karşı karşıya
bulunan kuvvetler çok sağlam iki
müdafaa sistemine dayanmaktadır:
Meginot ve Siehfrid hatları.

Binaenaleyh bu geçen iki günün
vaziyet alma ve temasa gelme hare-
ketleriyle geçmiş olması pek tabiidir
ki, buna da ancak tebliğlerdeki bir
iki satır tahsis edilebilir.

**Fransa, Almanya ile harp
halinde olduğunu Milletler
Cemiyetine bildirdi**

Cenevre 5 (A.A.) — Fransız hükû-
meti, Almanyanın Polonyaya karşı
yaptığı tecavüz üzerine Fransanın 3
(Devamı 10 uncu sahifede)

3 Alman harp gemisi tahrib edildi

*Üç Alman tüccar vapurunun da
batırıldığı bildiriliyor*

Londra 6 — Bahriye Nezareti tarafından neşredilen tebliğ-
de deniliyor ki: İngiliz donanması Alman tahtelbahirlerine
hücum etmiştir. İngiliz tayyarelerinin Kiel'e yaptıkları hü-
cumların çok muvaffakiyetli neticeler verdiği teyyüd et-
miştir. Üç Alman harp gemisi tahrip edilmiştir. Üç Alman
vapuru batırılmıştır.

(Röyter ajansının notu: Bu vapurların batırıldığı haber verilen Oliza ve
Karsig adındaki Alman vapurlarından başka gemi olup olmadığı belli değildir.)

Polonyalıları cenup mintakasında Alman ordusunu bozmuşlar

Londra 6 — Varşovadan alınan haberlere göre cenup min-
takasında Polonyalıları Alman ordusunu bozmuşlar, birçok
esir almışlardır. Mühim miktarda tank ve otomobil ele geçi-
rilmiştir.

Dün Lehler Almanlardan, Almanlar da Lehlerden birçok esir aldılar

Berlin 5 (A.A.) — (4 eylül tarihli
tebliğ):

Şarkta Alman ordusu, düşmanın
mukavemetini kırmış olup bütün cep-
helerde ilerlemektedir. Düşman, pe-
rişan ve kısmen ciddi zayıata uğra-
mış bir halde ricat etmektedir. Kı-
taatımız, birçok esir almış ve mühim

mikdarda ganimet elde etmişlerdir.

Cenupta Alman ordusu, düşmanı
Krakovi istikametinde takibe devam
etmiştir. Alman kıtaatı, Wdowice'de
kâin Skawa mintakasını geçmişler-
dir. Şimalde Jaworzno işgal edilmiştir.

(Devamı 8 inci sahifede)

Fransızlar nereden taarruz edecekler?

*Lüksemburg hududundan taarruza
geçecekleri tahmin ediliyor*

Paris 6 — 4 numaralı Fransız harp
raporu Rhin ile Moselle nehirleri ara-
sında Fransız kuvvetlerinin her tara-
ta düşmanla temas halinde olduğunu
bildirmektedir. Bu tebliğ çok mühim-
dir. Harbin üçüncü günü her tarafta
düşmanla temasın temini Fransız se-
ferberliğinin ikmal edildiğini göster-
mektedir. Henüz büyük harekât başla-
mamakla beraber temas tesis edilmiş-
tir. Bu, büyük harekâtın mukadde-
mesidir. Unutmamalıdır ki, 914 de bü-
yük harekât harbin on beşinci günü
başlamıştı.

Roma 6 — Messagero gazetesinin
Lüksemburgta bulunan muhabiri bildi-
riyor:

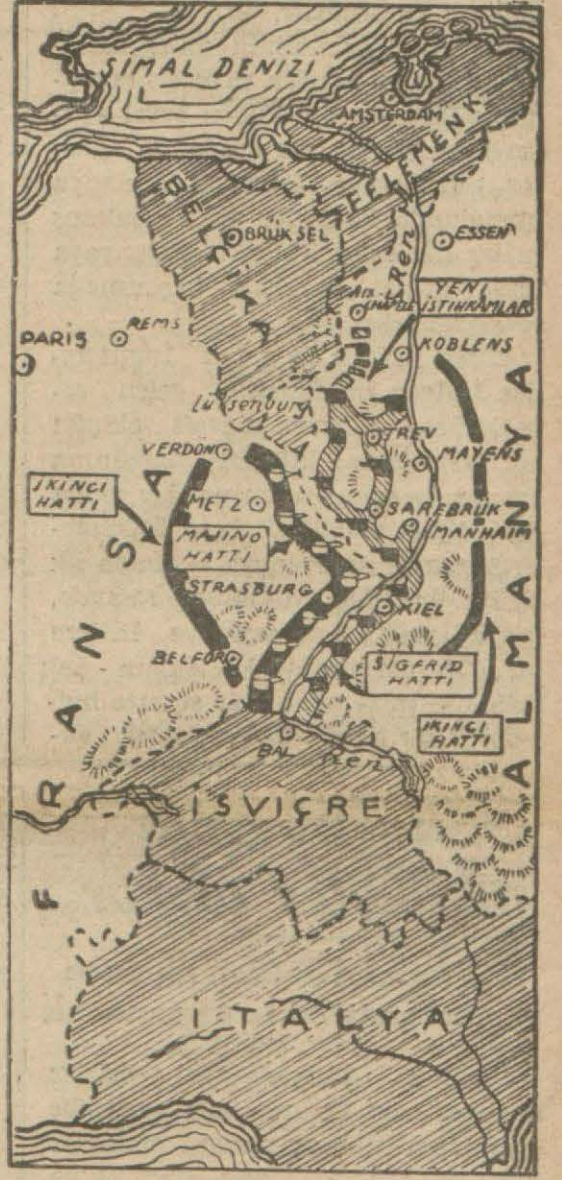
Burada tahmin edildiğine göre Fran-
sızlar aşağı Moselle'de, Lüksemburg,
Almanya ve Fransa hududlarının bir-
leştiği yerde taarruza geçeceklerdir.
Burada mevcut Sigfrid hattı yeni ve
pek acele yapılmıştır. Bu sebeple pek
muhkem olmadığı tahmin ediliyor.

Diğer taraftan Fransız ordusunun
Lüksemburgtan geçmesi ihtimalinden
de bahsediliyor. Bu cephede Fransız-
ların Cezair ve Senegalli kıtaları var-
dır. İngiliz hava kuvvetleri de mevcut-
tur.

Almanyaya tayyare akınları

**Birkaç sanayi merkezi
bombardıman edildi**

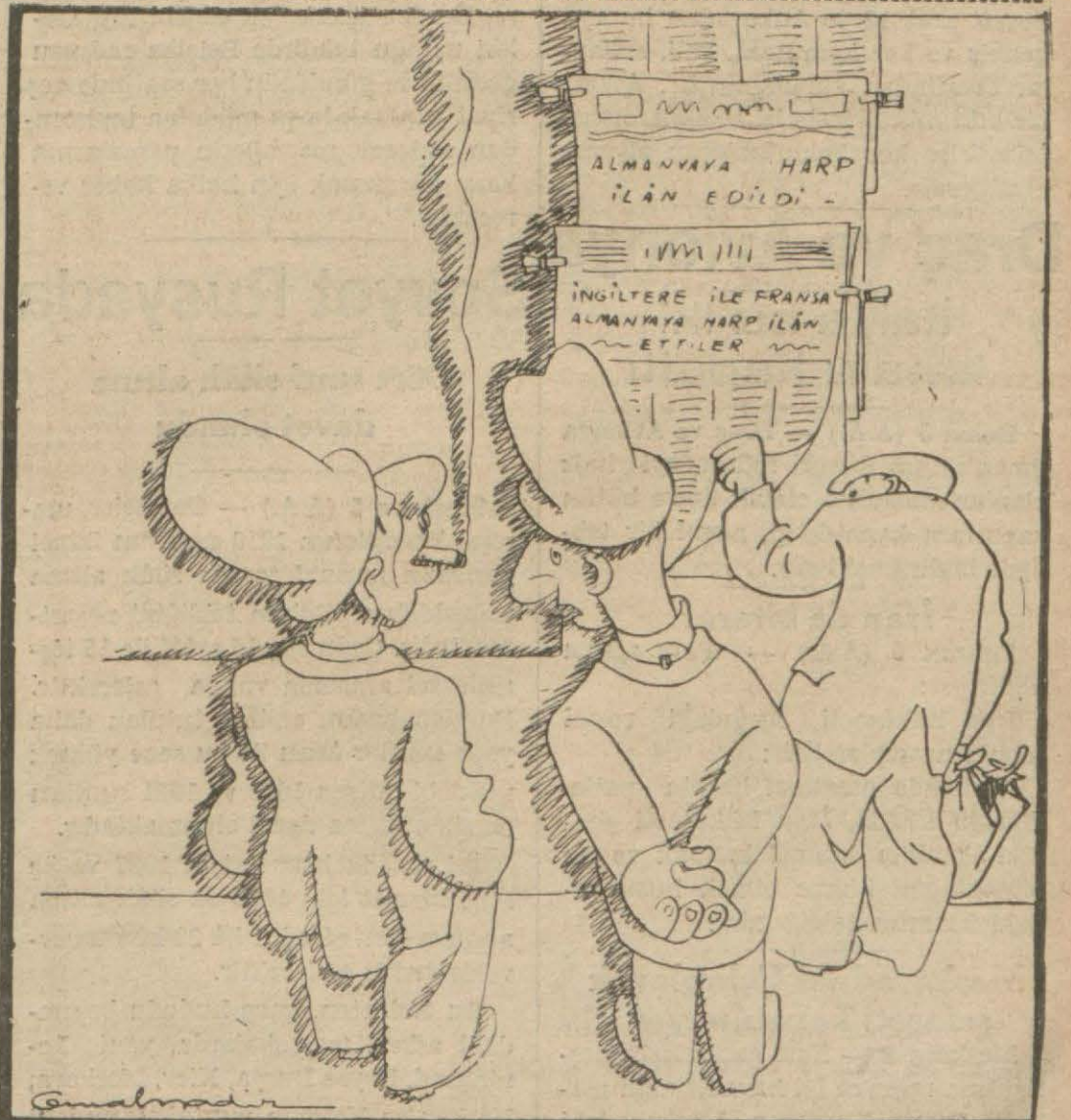
Brüksel 6 (A.A.) — «Independance
Belge» gazetesinin Eupen muhabiri
Aix - Lachapelle mintakasına bir ha-
va akını yapıldığını ve bilhassa Esch-
weiler ve Stolberg sanayi merkezleri-
nin bombardımandan müteessir olduk-
larını yazmaktadır.

Fransız - Alman hududunu ve Maginot
ve Sigfrid hatlarını gösterir harita
Pariste tehlike işareti

Paris 6 (A.A.) — Sabaha karşı sa-
at 1,40 da canavar düdükları düşman
tayyarelerinin Paris ve civarı üzerin-
den uçmaları ihtimali bulunduğunu
haber vermişlerdir.

Saat 4,10 da düdükları tehlikenin
geçtiğini ilân etmişlerdir.

Sinir doktoru — Vah vah, sınır harbi bittii...
Operatör — Zararı yok, adale harbi başladı!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İtalyanın sulh teşebbüsü nasıl yarıda kaldı?

Alman kuvvetlerinin Leh topraklarını işgale başlaması konferans fikrini çürüttü

Roma 5 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Sulhun vahim surette tehlikeye düştüğü sırada kurtarılması maksadıyla yapılan son teşebbüse ait resmi malumat aşağıdadır:

31 ağustosta Duçe İngiliz ve Fransız hükümetlerine müracaat ederek, Avrupa hayatındaki bugünkü karışıklığın sebebi olan Versay muahedesi hükümlerinin tadili maksadıyla 5 eylülde beynelmül bir konferans içtima davet edileceğini, ancak bunun Duçenin Fransız - İngiliz muvafakatından ve Polonyanın iştirakinden emin olması ile meşrut olduğunu bildirmiştir.

İtalyan hükümetinin müracaatlarına rağmen, Londra ve Paris cevaplarını Romaya 1 eylülde evvel gönderememişlerdir. Bu arada, 31 ağustos - 1 eylül gecesi Polonya - Almanya hududunda hâdiseler vuku bulmuş ve bu hâdiseler Führeri Polonyaya karşı askeri harekâtı başlatmağa sevkilemiştir.

Gerek Fransa ve gerek İngiltere'den İtalyan hükümetine gelen cevaplar esas itibarile müsait olduğu ve teşebbüsün inkişafı imkânına Fransa tarafından hususi bir alaka gösterildiği cihetle, İtalyan hükümeti, Almanya ile Polonya arasında ilk silâhlı ihtilâfın vukuuna rağmen, 2 eylül saat 10 da şansölye Hitler'e bir mütarekeyi müteakip Alman - Leh ihtilâfını muslihane bir surette halledecek bir konferansın içtima davet etmiştir.

İtalya yeni tedbirler alıyor

Yarından itibaren eğlence yerleri saat 24 te kapanacak

Roma 5 — İtalyada yeni tedbirler alınmaktadır. Önümüzdeki perşembe gününden itibaren umumî mahaller ve eğlence yerleri gece saat 24 de kapanacak, umumî nakil vasıtaları gece yarısından yarım saat sonra seferlerine nihayet vereceklerdir.

Cuma gününden itibaren yevmi gazeteler dört sahife olarak çıkacaktır. İtalyada muhtelif emtianın ihracı menedilmiştir.

Mısır askerî heyeti Eskişehirde

Eskişehir 5 (A.A.) — Mısır askerî heyeti saat 13 te Ankaradan buraya gelmiş ve kor komutanı, vali, subaylar tarafından karşılanmıştır. Askerî bir kıta misafirlerimizi selâmlamıştır. Misafirler kor komutanlığını ziyaret etmişlerdir.

Drač ve Avlonya

İtalya bu iki limanı kapattı

Roma 5 (A.A.) — Draç ve Avlonya limanlarının hususi müsaadeyi haiz olanlar müstesna olmak üzere bütün vapurlara kapatıldığı, resmi bir tebliğde bildirilmektedir.

İran da bitaraf

Tahrân 5 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor:

İran hükümeti aşağıdaki resmi tebliği neşreylemiştir:

Avrupada maalesef harbin patladığı şu sırada, İran hükümeti şimdiki ihtilâfta bitaraf kalmak ve bu bitarflığını idame etmek hususunda kararını tebliğ eder.

Moskovadaki Çekoslovak sefareti kapatılmıyor

Moskova 6 — Bazı gazetelerin neşriyatına rağmen iyi havadis alan mahfil, Sovyet Rusyanın Moskovadaki Çekoslovak sefaretinin faaliyetini tatil etmesini istemediğini bildiriyor.

vet edilmesinin, halen mümkün olduğunu bildirmiştir.

B. Hitler Berlindeki İtalya büyük elçisi vasıtasile Duçeye verdiği cevapta bir konferans imkânını esas itibarile reddetmediğini, fakat evvel emirde Fransız ve İngiliz hükümetlerinin Berline verdikleri notanın bir ultimatom mahiyetini haiz olup olmadığını bilmek istediğini, zira bu takdirde her türlü müzakerenin faydasız olacağını bildirmiş ve bu hususta bir karar verebilmek için kendisine 24 saatlik bir mühlet verilip verilmeyeceğini sormuştur.

İtalyan hükümeti 2 eylül saat 14 de tekrar Londra ve Paris hükümetleriyle temasa geçerek kendilerine Führerin isteğini bildirmiştir. Londra ve Paris akşam üzeri geç vakit yukarıdaki iki mesele hakkında müsbet cevap vermişler, fakat 31 ağustosla 2 eylül arasında Alman kuvvetlerinin Leh topraklarını işgale başlaması üzerine hâdis olan yeni vaziyet dolayisile İngiltere ile Fransanın beynelmül bir konferansa iştirak için işgal edilen toprakların tahliyesi gibi esaslî bir şart ileri sürdüklerini bildirmişlerdir.

Bu vaziyet dahilinde, İtalya hükümeti bu şartları Führere bildirmekle iktifa etmiş ve Alman hükümetinin aksine bir işarı vaki olmadığı takdirde teşebbüse devam edemeyeceği kanaatinde bulunduğunu ilâve eylemiştir.

Belçika müdafaa vasıtalarını arttırıyor

Başvekil parlâmentoda dün hükûmetin beyannamesini okudu

Briksel 5 (A.A.) — Bugün fevkalâde içtima davet olunan Belçika parlâmentosunda hükûmetin bir beyannamesini okuyan Başvekil Pierlot, Belçikanın bitarflığını muhafaza edeceğini söylemiş, muhâriplerin verdikleri garantiyi memnuniyetle kaydeylemiş ve Belçikanın kendi müdafaa vasıtalarını arttıracak ve icabında istiklâlini her vasıta ile müdafaa eyleyeceğini bildirmiştir.

Briksel 5 (A.A.) — Millî Müdafaa Nezaretince neşrolunan bir tebliğe göre, Belçika üzerinden ecnebi tayyareleri uçuğu takdirde Belçika radyosu gecenin ve gündüzün her saatinde neşriyat yaparak hava müdafaa toplanlarından atılacak mermilerin parçalarına karşı korunmak için halka haber verecektir.

Sovyet Rusyada

Dört sınıf silâh altına davet olundu

Moskova 5 (A.A.) — Gazeteler, marşal Vorosilofun 1919 sınıfının ikinci yarısının normal tarzda silâh altına çağırıldığını bildiren tebliğini neşretmektedir. Çağırma, 15 eylül ile 15 teğrinievvel arasında vukua gelecektir. Bundan başka, emirde tutulan daha yaşlı sınıflar âzası ile bu sene yüksek mektebi bitiren 1920 ve 1921 sınıfları da silâh altına davet olunmaktadır.

İki senelik hizmet için 1937 ve üç sene hizmet için 1936 da silâh altına alınmış olan efrad, 1 ilâ 30 kânunuevvelde terhis edilecektir.

Bu terhisten, garp hududu boyunca askerî mıntakalarda, yani Leningrad, Beyaz Rusya, Kiev, Moskova, Harkov ve Kalenin mıntakalarındaki faal asker müstesnadır. Bu mıntakalarda terhis daha sonra yapılacaktır.

Vekiller heyeti

Dünkü toplantıda müzakere geç vakte kadar devam etti

Ankara 5 (Telefonla) — Vekiller Heyeti bugün Başvekil Refik Saydamın riyesinde, Başvekilât binasında toplanmıştır. Müzakere geç vakte kadar devam etmiştir.

İthalât

Ticaret Vekâleti, bazı ithalât tacirleri hakkında tahkikata başladı

Ankara 5 (Telefonla) — Bazı ithalât tacirlerinin ihtikâr yaptıkları hakkında Ticaret Vekâletine muhtelif şikâyetler vaki olmuştur. Bu arada bilhassa kimyevi madde ticaretille işgal eden tüccarların şu bir kaç gün içinde fiatleri bir kaç misli artırdıklarından bahsediliyor. Ticaret Vekâleti bu şikâyetleri ehemmiyetle nazarı dikkate almış ve tahkikata başlamıştır.

Burada Asmaaltında kimyevi maddeler ticaretille işgal eden bir tüccar hakkında tahkikata başlanması da bu cümledendir.

Hava taarruzlarına karşı korunma

Ankara 5 (Telefonla) — Hava taarruzlarına karşı korunma kanununun tatbik şeklini gösteren talimatname Vekiller Heyetinin tasdikine iktiran etmiştir. Talimatname yarından (bugün) itibaren meriyet mevkiine girecektir.

İstanbul müzeleri ziyaretçilere kapatıldı

Avrupada harbin patlaması üzerine yüksek tarihi kıymeti olan eserlerin muhafazası için tertibat alınmıştır. Bunlardan bir kısmı iç Anadolu'da müsâip yerlere gönderilmek üzere sandıklara konmuştur. Nakli kabil olmayanlar da mahzenlere nakledilmiştir. Müzeler dünden itibaren ziyaretçilere kapanmıştır.

Ekspres boş geldi

Sempron ekspresi bu sabah muayyen olan saat 7,20 de Sirkeci istasyonuna gelmiştir. Tren Milânodan boş olarak gelmiştir.

Zehirlenme

Bakırköy bez fabrikasında 30 - 40 amele birden zehirlendi, hastaneye kaldırıldılar

Dün gece Bakırköy bez fabrikasında bir zehirlenme hadisesi oldu. Kadın erkek olmak üzere 30 - 40 amelede zehirlenme alâimi görülmüş ve derhal celbedilen doktorlar tarafından muayenelerine başlanmıştır.

Amelenin ya fabrikada yedikleri yemekten, yahut da içtikleri sudan zehirlendikleri tahmin edilmektedir. Hastalar imdadı sıhhi otomobillerle Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmışlardır.

Bakırköy kaymakamı gece fabrikaya giderek tahkikatla meşgul olmuştur. Polis tahkikata devam ediyor.

Dikkatler:

Yalan olsa bile hoşumuza gidiyor

Amerikaya çoluk çocuk yolcuları taşıyan Athena vapuru - sabaha karşı, suyun uyuşup, düşmanın uyumadığı bir saatte - sinsi bir torpille batırılma, bütün dünya efkârı umumiyesi kıyam etti; ve Amerika, birinci Cihan harbine girmesine sebep olan Lüzitanya hadisesini hatırladı.

Almanlar tekzip ediyorlar. — Haşa! Bu işi biz yapmadık... Serseri torpille çarpmış olacak.

Tekzipleri Amerikanın yeni bir fevranını önlemek için de olsa, yalan da olsa hoşu gidiyor. Zira sivil halkı pervasızca ateşe yakmaktan ve suya, gaza boğmaktan bunu çekinerek, arada sırada kaçamak yapmakla bile ehveni şerdir. Demek, açıkça tekrür edemeyecek!

Kabahat de mahfil olma; hiç değilse Kurunu ulânın katilâm usullerini resmen hortlatmamalıdır...

Bunun zâminî faciaya şimdilik seyirci kalan dünya efkârı umumiyesidir. Totaliter rejimlerin o kadar istihkar ettikleri, hiçe saydıkları efkârı umumiye!

İzmirde büyük bir yangın çıktı, 13 mağaza yandı

6 kereste, 1 tütün, 1 kâğıd, 4 demir deposile 1 mobilya imalâthanesi yanan mağazalar arasındadır

İzmir 5 (Telefonla) — Keresteciler çarşısında Yusuf Kadri'nin üzüm kütüsü imalâthanesinde yangın çıktı. Rüzgârın tesirile pek çabuk genişleyen yangın, etraftaki mağazaları tehdiye başlandı. İtfaiye bütün gayretile çalışmakta ise de ateşin önüne geçmek mümkün olamamaktadır. Kereste tüccarı Muammer ve Cemal'in depoları da sığıryan kıvılcımlardan tutuştu. Yangın İzmirin uzak mahallerinden bile farkedilmektedir. Gök yüzü kıpkızıdır.

Yangın sahası mahşeri kalabalıktır. Kıvılcımlar yarım saat ileride bulunan Bahribaba parkına kadar düşmektedir. Bir taraftan yangının söndürülmesi uğraşılırken, diğer taraftan uçan kıvılcımların düştüğü yerde yangın çıkmasına mani olunmaktadır. Vali ve müddelimumu yangın yerindedirler. Yangın bütün şiddetile devam ediyor. Neticeyi bildireceğim.

İzmir 5 (Telefonla) — Saat 22: Etraftaki birkaç kereste deposu daha tutuştuğu için yangın, önüne geçilemeyecek kadar büyüdü. Müstahkem mevki kumandanlığı, bir istihkâm bölüğü göndermek suretile, itfaiyeyi takviye etti. İstihkâm bölüğü yanan depolara yakın bütün mağazaları yıkmak suretile yangın yerini bir ada halinde bıraktı. Şimdi itfaiye, yalnız bu ateş noktasına su sıkılmaktadır. Altı kereste

deposu alevler içindedir.

İzmir 5 (Telefonla) — Saat 23: Yangın söndürüldü. Zarar ve ziyan 1 milyon lirayı mütevacizdir. Yanan mağaza ve eşyaların sigortası ise bu miktarın iki misli kadardır.

Yangın çıkan Yusuf Kadri'nin kereste deposundan maada Cemal, Muammer, Mehmed, Şaban ve Recebe aid depolar da kâmlen yanmıştır.

Kadıoğlu Ahmede aid 80.000 liraya sigortalı tütün deposu da yanmıştır. Yanan mağazalar arasında Nafiz Mustafanın kâğıd ve muhtelif eşşasa aid dört demir deposu da vardır.

Bir inşaat levazım mağazası ile ziaraat âletleri deposu da zarar gören mağazalar arasında bulunmaktadır.

Mobilyacı Haraççı kardeşlere aid imalâthane de kısmen yanmış, kısmen yıkılmıştır.

Müstahkem mevki kumandanlığı, istihkâm bölüğü ile itfaiyeyi takviye etmemiş olsaydı yangın çok genişleyecek, keresteciler çarşısı kâmlen yandıktan başka İzmir ticarethanelerinin toplu bulunduğu Halimağa çarşısı da baştan başa kül olacaktı. Vakit geç olduğundan yangını önlemek üzere yıkılan mağazaların sayısı ve kimlere aid olduğunu tesbit etmeğe imkân hasıl olamamıştır. Tahkikata devam ediliyor.

Esir Alman tayyarecileri

Varşova civarındaki karargâhta 24 tayyareci var

Varşova 5 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri dün Varşova civarındaki Alman üsere karargâhını ziyaret etmiştir. Muhabir burada evvelki geceki taarruz esnasında yere inmek mecburiyetinde kalan ve esir edilen 24 Alman pilotu görmüştür.

Pilotlar yaralıdır. Muhtelif uzuvları sarıdır. Esirlerin kendi kulübeleri dahilinde gezinmelerine müsaade edilmiştir. Leh askerleri bunlara iyi muamele etmektedir.

İngiltere, Milletler Cemiyetinin toplantısının tehirini istedi

Cenevre 5 (A.A.) — Milletler Cemiyeti umumî kâtipliği, İngiltere hükümetinden gelecek pazartesi günü başlaması mukarrer bulunan heyeti umumiye içtimalarının tehirini teklif eden bir telgraf almıştır.

Afrikadaki Almanlar

Tanganikada bulunanların hepsi tevkif edildiler

Londra 5 (A.A.) — İstihbarat nezareti bildiriyor: Tanganika'daki bütün Almanlar bilâ hâdisse tevkif edilmiştir. Alman propagandası bu Almanlar üzerinde pek müessir olmaktadır.

31 ağustos gece yarısından itibaren general Dickenson, Kenya, Ouganda, Tanganika, Niyarsalaand, şimalî Rhodesia ve Zengibardaki bütün kuvvetlerin kumandanlığına tayin edilmiştir.

Fransanın Tokyo sefiri Japon Hariciye Nazır muavinile görüştü

Tokyo 5 (A.A.) — Fransız sefiri, dün akşam Hariciye Nazır muavinile görüşmüş ve mumalleyhe Avrupa'daki vaziyetin son inkişafı hakkında malûmat vermiştir.

Londra Kıymetler borsası
Londra 5 (A.A.) — Londra Kıymetler borsası 7 eylülde açılacaktır.

Cenubî Afrika

Almanya ile münasebetleri kesmeğe karar verdi

Le Cap 5 (A.A.) — Federal Teşriî Meclis, B. Smuts tarafından tadil edilmiş olan ve cenubî Afrika ile Almanya arasındaki münasebetlerin kesilmesine müteallik bulunan takrirî, 67 reyeye karşı 80 rey ile kabul etmiştir.

Başvekil istifa etti

Kap 5 (A.A.) — Cenubî Afrika Başvekilî general Hertzog istifa etmiştir. Parlâmento çarşamba günü toplanarak ittihâzı elzem fevkalâde teşriî tedbirleri müzakere edeceklerdir.

Metresinin başını taşla yarı

Yeşildirekte oturan Hüseyin eskindenberi metresi olan Fatma ile bundan bir müddet evvel kavga ederek ayrılmıştı. Hüseyin dün akşam üzeri Yeşildirekten geçmekte olan Fatma'nın önünü keserek tekrar beraber yaşamalarını istemiş de Fatma kabul etmediğinden kavgaya başlamışlar, Hüseyin taşla Fatmayı başından ağır surette yaraladığından Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

İspanya, bitarflığını Fransaya bildirdi

Paris 5 (A.A.) — Hariciye Nazırı Bonnet bu akşam saat 16 da İspanyanın Paris büyük elçisini kabul etmiştir.

Büyük elçi, İspanyanın kati bitarflığı hakkında hükûmetince verilen kararı bildirmiştir.

İzmirdeki 139 Musevi Filistine hareket emrini bekliyor

İzmir 5 (Telefonla) — 139 musevîyi hamil bulunan İngiliz bandıralı vapura bugün su ve erzak verilmiştir. Vapur Filistine hareket emrini beklemektedir.

Vapurlar İzmirden İstanbul'a hareket ettiler

İzmir 5 (A.A.) — Limanımızda bulunmakta olan Denizyolları vapurları yolcu ve yük alarak İstanbul'a hareket etmişlerdir. Amerikan Export-Line'nin limanımızda bulunmakta olan bir vapuru da Amerikaya götürmek üzere tütün yüklemektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Garp cephesinde sükûnet var!

«Garp cephesinde sükûnet var!»

Bütün dünyanın gözleri oraya çevrili. «Ne olacak, ne kıyamet kopacak?» diye bekliyoruz. Fakat Leh tarafında harekât mübâlağalı bir şekilde ilân edildiği halde - yani Polonyalılar kendi zaferlerini, Almanlar kendilerininkini övüne övüne bildirdikleri halde - üç numaralı Fransız tebliği de, birinci ve ikinci gibi kısa: «Kuvvetlerimiz normal bir şekilde harekâta devam etmektedirler!» deyip kesiyor.

Mizahı seven İngiliz dostlarımızın dimağlarında şu istifham uyanmış olacak:

— Almanlar «ilânı harp etmeden harp ediyor»; yoksa biz de ille düşmanlarımızın zıddına bir şey yapmış olmak için «ilânı harp edip harp etmemek» yolunu mu tutacağız?!

Hem bu tereddüdü gidertmek, hem de Lehlilerin heyecanına soğuk su serpmek için olacak, İngiliz spikeri üç numaralı tebliği okuduktan sonra:

— Bu, 1914 harbine benzemez. O zaman hudud boyları açıldı, harekât hemen başlayabilirdi; şimdi ise karşımızda baştan başa istihkâmlar var. Ona göre davranmak, tecemmüller yapmak lazım! - dedi.

Böylelikle «başlar mısın, başlayalım mı?» sabırsızlığı dindirildi. Tiyatrolarda perde arasından görünüp te temasagerleri yatıştırma gibi bir şey!

(Arada, şunu da söylemeden geçmiyorum: Dünkü Son Posta refikimiz «Zigrid hatı Fransız tayyarelerle istihkâmlarının ateş yağmuru altında!» diye beş sütünlük bir serlavha koymuştu ama, Fransız istihkâmlarından henüz bir ateş yoktu. Onlar yerine refikimiz dayanamayıp atmış!)

Herkesin bir an evvel öğrenmek için çırpındığı şudur:

— Almanlar ancak Leh cephesinde faal olup garpte, Zigrid hatı arkasında bekliyecekler gibi görünüyor. Öyleyse ilk hamleyi İngilizlerle Fransızların yapması icab edeceğine göre nereden vuracaklar?... 1914 te Almanlar bitarafı giğneyip geçtiydi. Bu sefer de, Uzak Garpliler, bitaraplardan birini mi kendi taraflarına çelip onun erazisinden geçecekler ve Almanyaya istihkâmsız bir tarafından hücum edecekler?...

Şüphesiz ki bu meraklı dramın heyecan uyandıran bir safhası da, «bitaraplar» kısmı!... Filhakika liste halinde, bir sürü devletler, «bitaraf» olduklarını ilân etti ve Almaya derin reveranslarla kendilerine teşekkürde bulundu. Başlıyan harpte düşman erazisinin teshiri kadar bitaraf gönüllülerinin teshiri de mühimdir. Kimin tehlikesi az, buna mukabil parası ve şu harbi bulundukları ihtimali daha çoksa, cazibesi de ona göre çok olacaktır şüphesiz... Binaenaleyh önümüzde açılacak harp harekâtı safhaları kadar diplomatik faaliyet safhaları da enteresandır. «Hangi kaleler sukut etti?» ile barber «Hangi bitaraplar çelindi?» de aynı suretle merak uyanırdıdır.

«Garp cephesinde sükûnet var!»

Asrımızın mecrasını tayin edecek vakayı, gene bu sözün perdesi ardında hazırlanıyor. Belki bu yazımın mürekkebi kurumadan perde açılacak ve insanlık, onun arkasında misline raslanmamış kanlı bir dramla ve heyecanımız politika entrikalarıyla karşılaşacak... Bazı facialar ibret dersi ile biter. Bari bu melodram da öyle olsa... (Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Bakırköyün su ihtiyacı

98 metre derinlikte bol su bulundu

Bakırköyüne su verilmek üzere Çirpıcı çayırında arteziyen kuyuları açılmak üzere sondaj yapıldığını yazmıştık. 98 metre derinliğinde açılan kuyuda bol su bulunmuştur.

Bu kuyudan kâfi derecede su tedarik edilmek üzere Avrupaya bir makine sipariş edilmişti. Bu makine son hâdiseler dolayısıyla burada yapılacak, hususî tertibat ile kuyunun ağızları genişletilecektir.

Belediye, Bakırköyüne bir an evvel su vermek üzere bu işe ehemmiyet veriyor. Kuyudan alınacak su ile hem Bakırköyünün ihtiyacı karşılanacak, hem de Terkos su tesisatı için bir yardım olmak üzere İstanbulun bazı semtlerine su vermek mümkün olacaktır. Bu maksadla da büyük bir su deposu yapılacaktır.

Eminönü meydanı

Kısa bir zaman içinde tanzimi temin edilecek

İstanbulda yeniden inşa edilecek bir milyon elli bin liralık asfalt yol ve meydan münakasasında talip çıkmadığından bu münakasa yirmi gün müddetle uzatılmıştı. Bu yollar arasında Eminönü meydanını da Prost plânına göre tevsi ve tanzimi vardır. Vali doktor Lütfi Kırdar, Eminönü meydanının tanzim ve islahı işini bu yollardan ayırmağı muvafık görmüştür.

Yapılan hesaba göre, Eminönü meydanının 98 bin liraya inşa edilmesi mümkün görülüyor. Bu suretle Eminönü meydanı bu asfalt yollarından ayrılarak ayrıca münakasaya konulacak ve aylardanberi perişan bir vaziyette kalan meydanın mümkün mertebe kısa bir zamanda tanzimi işine başlanacaktır.

Belediyenin arozöz ve kamyon ihtiyacı

Sokakların sulanıp yıkanması için 7 arozöz ile 7 kamyonun Avrupaya sipariş edileceği, aynı zamanda şehirde işletilmek üzere otobüs mûbayaasına teşebbüs edildiği malumdur.

Avrupadaki harp vaziyeti dolayısıyla bunların siparişine şimdilik imkân görülememektedir. Ancak şehrin temizlik vesaiti itibarile çöp kamyonlarıyla arozözlerle şiddetli ihtiyaç olduğundan, bu arozözlerin şehrimizde yapılması kabil olup olmadığı tedkik edilmektedir. Şayet şasi tedariki mümkün olursa, arozözler burada yapılacaktır.

Taş taşırken araba kırıldı, yaralandı

Üsküdar'da Çamlıca'da arabacı Mehmed Karacaahmedden taş taşırken yolda arabası kırılmış, dökülen taşlar Ahmedin ayağına çarparak parmaklarını parçalamıştır.

Ahmed, Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Japon elçisi geldi

Japon elçisi, dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Karilerimizin mektupları

Cam ihtikârı mı var?

Birkaç gündendenberi İstanbul piyasasında cam tüccarları cam piyasasını ellerine fırsat düşmüş gibi % 30 % 40 nisbetinde fırlatıyorlar.

Mevcut mallar uzun zaman Türkiye'yi idare edecek kadar bol olduğu halde ve elimizde malımız yok gibi davranarak müşterileri zarara sokmaktadır.

Ellerinde bulunan arnuvo camın metresini 30 ağustosta 300 kuruşa satarlarken dün 400 kuruşa çıkarmışlar ve bugün piyasadaki kaldırmışlardır. Gizledikleri anlaşılmalıdır. Alâkadar makamını dikkatini celbedirim.

Mısır çarşısı: Erzak ambarı 2 N. lu Camcı Hasan Cuner

Piyasa vaziyeti

Yumurta talepleri çoğaldı, fakat ihracat yapılmıyor

Yunanistan ve İtalyadan yumurta talepleri gelmekte ise de ihracatçıları bu buna şimdilik imkân görmemektedirler. İhracatın durması, yeni yumurta sezonunun başlaması yüzünden buzhanelerdeki yumurta miktarı gittikçe çoğalmaktadır. Yumurta fiyatlarının düşmemesi, küçük esnafın beynelmilel vaziyetten istifade etmek istemesinden ileri geliyor. Belediye iktisad müdürlüğü, bu hususta tedbir aldığı takdirde, İstanbulda yumurta fiyatlarının çok düşeceği söylenmektedir. En son yumurta partisi 1 Eylülde İtalyaya gönderilen bir vagonluk hamuledir. Aynı günde Yunanistana da yumurta sevki mukarrer iken hareket edecek vapur, yumurta yükünü almaktan imtina etmiştir. Malum olduğu üzere 1 Eylül, Almaya - Polonya harbinin patlak verdiği gündür.

Buğday fiyatları

Aynı günden itibaren buğday fiyatlarında de gevşeklik devam etmektedir. İlk başlıyan 10, 15 paralık tenezzül 30, 35 paraya kadar inmiştir. İhracat yapılamadığı cihetle, buğdayın daha da düşeceği tahmin edilmektedir. Maamafih, dün buğday fiyatlarında düşüklük kaydedilmemiştir. Dün 320 ton buğday gelmiştir. Buğday, hububat piyasasında dün yeniden düşüklük olmuştur.

İhracat maddelerimizden biri olan kuşyemi fiyatlarında de düşüklük vardır. Satıcılar, fob Tekirdağ 4 kuruşa mal teklif ediyorlarsa da müşteri çıkmamaktadır. Dün, İtalyadan ihracat piyasamıza çavdar talepleri gelmiştir. İtalyanlar, çavdarlara kilo başına 3 kuruş 17,5 para teklif etmişlerdir.

Bir kamyon bir direğe çarptı

Dün bir kamyon Tophanede tramvay direğine çarpmış ve direği devirmişti. Kamyon hasara uğramıştı.

Gümrükteki Alman malları

Parası verilmiş olanların çıkarılması isteniyor

31 ağustosta müddeti biten Türk - Alman ticaret anlaşmasına dayanak İstanbul gümrüklerine gönderilmiş olan malların ithaline hükümet müsaade etmemiştir. Bu eşyanın mühim bir kısmının bedelleri, anlaşma müddetinin hitamından evvel Merkez bankasına yatırılmış olduğundan, Vekâletin bu kararı tacirler arasında endişeyi mucip olmuştur.

Bir kısım tüccar, dün Merkez bankasına müracaat ederek vaziyeti izah etmişlerdir. Tacirler, bedelleri evvelce yatırılmış bulunan malların memleketi ithaline müsaade edilmesi için Merkez bankasının tavassutunu istemişlerdir. Merkez bankası, tacirlerin arzusunun Vekâlete bildirecektir.

Belediye kooperatifi

Teftiş bitti, on güne kadar rapor verilecek

Belediye müfettişleri, bir müddet-tenberi Belediye kooperatifi muamelelerini teftiş ve murakabe ediyorlardı. Kooperatifin hesabı çok uzun ve karışık olduğundan tahkikat uzamıştı. Müfettişler on güne kadar tahkikat neticesini bir raporla bildireceklerdir.

Şimdiye kadar yapılan teftişlerde yolsuzluklara ait bazı iddialar tahakkuk etmiştir. Bilhassa kooperatiften ikraz edilen paralara mukabil maaşlardan yapılan kesimelerde bazı isabetsizlikler olduğu görülmüştür. Bunların mesulleri tesbit edilmiştir. Müfettişler raporlarını verdikten sonra mesuller hakkında kanuni takibat yapılacaktır.

Benzin bol

Şehrimizde faaliyette bulunan otobüsçülerden bir kısmı Belediyeye müracaatla şehrimizde benzin satan bir şirketin, otobüslerin muhtaç oldukları benzini vermediklerinden şikâyet etmişlerdir.

Belediye, bu müessesene nezdinde yaptığı tedkikat neticesinde, şirketin her talebi isaf edecek derecede benzini olduğunu tesbit etmiştir. Bu itibarla her türlü nakliye vasıtaları ve benzine muhtaç olan müesseseler, şehrimizde faaliyette bulunan benzin ve petrol satan bütün müesseselerden istedikleri kadar ihtiyaçlarını karşılayabileceklerdir.

Benzin tutuştu, birçok yerleri yandı

Fatihte Hasan kalfa mahallesinde oturan Azize adında 16 yaşında bir kız dün evde mangal yakmak için kömürün üzerine benzin dökmüş, kibriti yakınca benzinler birdenbire parlamıştır. Ateş, Azizenin yüzünü ve muhtelif yerlerini yakmıştır. Ağır surette yaralanan Azize hastaneye

Alacak yüzünden kavgaya

Sirkedice çaycı Hüseyinle amele Mustafa alacak yüzünden kavgaya etmişlerdir. Kavgada Hüseyin gazoz şişesiyle Mustafayı, Mustafa da sopa ile Hüseyini başından yaralamıştır. Yaralı kavgacılar tedavi altına alınarak tahkikata başlanmıştır.

İktisadi meseleler

Almanyadan ne kadar alacaklıyız?

31 ağustostan itibaren Türkiye - Almaya ticaret anlaşmasının müddeti bitmiştir. Anlaşma teddid edilmemiştir. Esasen son günlerde Almaya ile aramızda fiilen ticari münasebetler kalmamıştır.

Türkiye - Almaya ticaret münasebetlerinin kesilmesi üzerine hangi taraf alacaklıdır? Malumdur ki, bu memleketle klering esasına üzerine iş yaptığımız için, zaman zaman Almaya, bize karşı borçlu olur. Henüz Cumhuriyet Merkez bankası son haftanın klering hesabını çıkarmamıştır. Fakat bundan evvelki hesaplarda Almaya bize borçluydu. Tezgâhta bulunan ve yahud inşaatı bitmeyen vapurları, devlet siparişlerini de hesap edecek olursak, Almanyada 20-30 milyon liramız kalmıştır diyebiliriz.

Günün birinde Almanyanın bize borçlu kalacağı tahmin edilmekteydi, Almaya fiat farkına bakmadan, piyasadan ne bulursa alıyordu. Alman firmaları aylardanberi piyasamızdan buğday yulaf kuru meyva, yağlı tohumlar almaktaydı, hattâ kuru erik pestil gibi maddeleri bile satın alıyordu. Vaktile Alman firmaları bir mal alırken, fiat meselesine çok dikkat ederler. Pazarlık yaparlardı. Son zamanlarda Alman firmaları, bu gibi hususiyetlere ehemmiyet vermeden, pazarlık etmeden, piyasada ne bulursa satın almaktaydı. Bütün bunların stok yapmak için tedarik edildiği malumdur. Alman firmaları bir taraftan kolayca mal alırken, diğer taraftan da, mal satmak hususunda müşkülât çıkarmıyordu. «Malımızı bir sene sonra teslim edebiliriz» diye cevap vermediler, halbuki aradan bir sene geçmeden iktidasi münasebetler de inkıtaya uğradı ve bize borçlu kaldı.

Hüseyin Avni

Havuzlar idaresinde açığa çıkarılan işçiler

Kasımpaşadaki havuzlarda son bir ay zarfında 150 kadar işçi açığa çıkarılmıştır. Havuzlar idaresi buna sebep olarak işlerin azalmakta olduğunu ileri sürmektedir. Açığa çıkarılan işçiler içinde hayatını tamamen deniz nakliyat vasıtalarının tamiri işlerinde çalışmakla kazanan tecrübeli ameleler vardır. Bu gibi işçilerin açığa bırakılmaları, kendilerini başka iş tutmağa sevk edeceğinden, havuzlar idaresinin ihtiyaç karşısında mütehassıs tamirci buharanı karşısında kalacağı söylenmektedir.

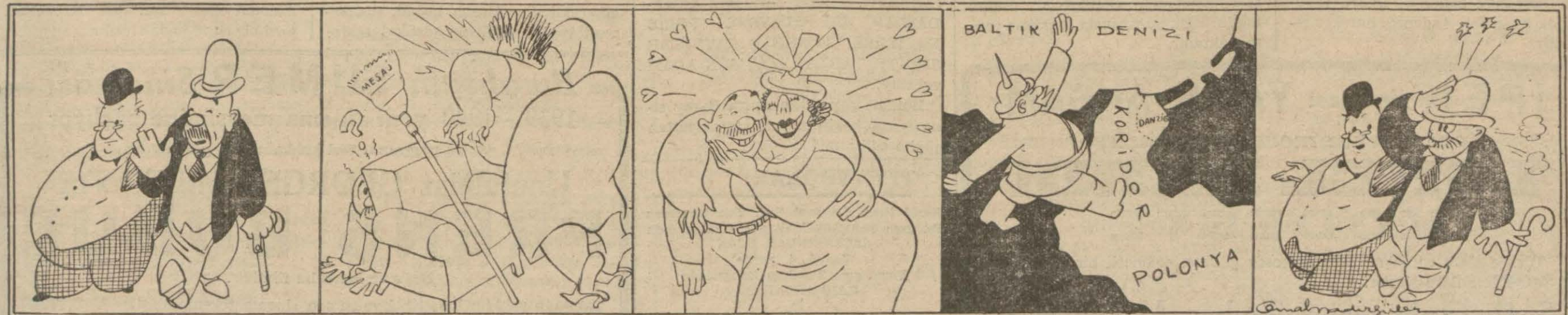
Dün, bu gibi işçilerden bir kısmı diğer deniz müesseselerine müracaat ederek iş istemişlerdir. Şimdiki halde bu işçilerin arzuları yerine getirilememektedir.

Öğrenildiğine göre işçiler, aralarından bir heyet seçerek İktisad Vekâleti nezdinde teşebbüste bulunmağa karar vermişlerdir.

İskenderun liman tesisatı

Limanlar umum müdür muavini B. Hâmid Saracoğlu İskenderun limanına ait teşkilât ve tesisatı kontrol etmek üzere bugün Hataya gidecektir. B. Hâmid Saracoğluna limanlar umum müdürlüğü fen işleri servisinden B. Ferid, işletme servisinden B. Ahmed Çangal, muhasebeden B. Fethi Tur refakat edeceklerdir.

Bay Amcaya göre!...

— Böyle olmamalıydı bay Amca. Dünyada tathya bağlanmayacak ne vardır?

... Bak, ben bile geçen gün evde harp haline gelmişken barışverdim...

... Bir şapka ile mesele halledildi. Tatlı dil, güler yüz!..

... Almaya da Koridor mu istiyor, buyursun efendim, ne olur?

B. A. — Öyle amma hazret koridordan geçip sofaya çıkmak niyetinde!..

AKŞAM SPOR

Balkan atletizm birincilikleri yapılacak mı ? Atletlere açılan kamp masraflarına yazıktır

Teşrinievvel bidayetinde Atınada yapılması evvelce takarrür eden 10 uncu Balkan oyunlarına hazırlık olmak üzere atletizm federasyonu tarafından Modada Mono palasta bir kamp kurulduğu haber alınmıştır. Pazartesi gününden itibaren kurulan bu kampa şimdilik Türkiye atletizm birinciliklerinde iyi derece yapanlardan Fikret, Melih, Gören, Galib, Süreyya, Rıza Maksud, Muzaffer ve Hayri olmak üzere sekiz kişi alınmıştır.

Kampa federasyon başkan vekili Adnan Hün ile mütehassıs Nallı nezaret etmektedirler. Esas kamp bu ayın onundan itibaren faaliyete geçecek ve Macar antrenör Ratkay

kampı idare etmek üzere şehrimize gelecek atlet kadrosu genişletilecektir. Bükreşte yapılacak olan Balkan bisiklet şampiyonasına büyük masraflar mukabili 20 gün çalıştırılan ve bütün seyahat hazırlıkları itimam edildiği halde son dakikada gitmesinden sarfınazar edilen bisikletçilerimizin vaziyeti göz önünde dururken Atınadaki Balkan şampiyonasına hazırlık yapmanın çok zamansız ve yersiz olduğu meydandadır.

Dünya ahalinin bu kadar karışık olduğu bir devrede Yunanlıların bu şampiyonayı yapmayacaklarını idarecilerin düşünmesi ve beyhude masraflara girişmemesi lazımdır.

Süleymaniye klübünün senei devriyesi

Fenerbahçe - Süleymaniye takımları karşılaşiyor

Çok uzun ve şerefli bir maziye sahip olan Süleymaniye klübü önümüzdeki pazar günü kendi stadında 28 inci senei devriyesini kutlayacaktır.

Bu münasebetle muhtelif spor hareketleri tertip edilmiş ve bu arada Fenerbahçe birinci futbol takımı ile Süleymaniye birinci takımının karşılaşması tekkerrür etmiştir. Bu müsabakadan başka geçen sene yapılan ve matbuat takımının galibiyeti ile nihayet bulan Süleymaniye mütaka-

idleri - matbuat maçının revansı da yapılacaktır.

Gazeteciler ve Fenerbahçe birinci takım oyuncularına Süleymaniye klübünün Şehzadebaşındaki lokalinde bir ziyafet verilecek, ziyafeti müteakip Şehremindeki stada gidilerek spor hareketlerine başlanacaktır. Çoğunluğu futbol maçı görmeyen meraklıların bu vesile ile iki kuvvetli İstanbul takımının oyununu görmek için Süleymaniye klübü stadına dolacakları tahmin edilmektedir.

Liman faaliyeti başlıyor

Akdenizden birçok vapurların gelmesi bekleniyor

Dün, limanımızda bulunan İtalyan vapur acentalarının bildirdiğine göre, Brindizide demirli bulunan bir çok İtalyan vapurları limanlarımıza hareket etmek üzere hazırlıklara başlamışlardır. Bugün veya yarın limanımıza iki İtalyan ticaret gemisi geleceği söylenmektedir. İtalyan bandıralı Capo Arma, Capo Faro, Capo Mele, Capo Vito, Capo Arso şilepleri sıra ile limanımıza uğrıyacaklardır. Bunlardan ilk olarak Capo Armanın, bugün limanımıza gelmesi kuvvetle muhtemeldir. Ayrıca bu ayın on ikisinde Nevyorktan Danimarka bandıralı Gudrun Maerski, on altısında da halen İskenderiyede bulunan Amerikan bandıralı Scottsburg vapuru limanımıza gelecektir.

Bir kısım Alman aileleri gittiler

Norveç bandıralı Lovcen vapuru, dün Karadenize müteveccihen limanımızdan ayrılmıştır. Bu vapur ile şehrimizde bulunan Alman tebaalı bir kısım aileler memleketlerine gitmek üzere yola çıkmışlardır. Hollanda bandıralı Hermes Hollandes vapuru da dün gece Burgaz limanına müteveccihen Karadenize hareket etmiştir. Romanya bandıralı Daçya vapuru da bu sabah Akdenize hareket etmiştir.

Mersin seferine çıktığı halde harp dolayısıyla hükümetin verdiği bir karar üzerine en yakın limanlara sığınan vapurlarımız, İstanbula gelmek üzere dün yola çıkmışlardır. İzmir limanına demirlemiş olan Anafarta vapuru bugün limanımıza gelecektir. Aynı hatta çalışan Tırhan vapuru da dün gece limanımıza gelmiştir.

Dün Alman hükümetinin, ticaret filosunu Alman Bahriye nezaretinin emrine verdiği hakkında şehrimizdeki alâkadarlara bir haber gelmiştir. Bu gemilerin şehrimizdeki acentaları hesaplarını toplamağa başlamışlardır. Limanımıza her sene muntazaman 32 Alman ticaret gemisi işlemektedir. Ağustosun 29 unda limanımıza gelmesi mukarrer olan Alman bandıralı Delos vapuru ile 31 inde beklenen Arkadye henüz limanımıza gelmemişlerdir. Arkadyenin gittiği Karadeniz limanlarından birinde kaldığı, diğer gemilerin ise Bahriye nezareti emrine verildiği anlaşılmaktadır.

Karadeniz hattı

Karadeniz seferleri, muntazaman devam etmektedir. Mersin hattı açılınca kadar bu gemilerden Karadeniz seferlerinde de istifade edileceği söylenmektedir. Denizyolları umum müdürlüğü, bu hususta tedkikat yapmaktadır.

Ankara Borsası

5/9/39 fiatleri

Eşham ve Tahvilât

Yüzde beş 1938 ikramiyeli	19.—
Ergani	19.—
Sivas - Erzurum I	19.30
" " II	19.20
" " III	19.20

Strelin ve Fransız frangi fiatleri borsadaki muameleye müstenittir. Diğer dövizler Londra bankasının paritelerine göre borsaca hesab ve tesbit edilmiştir.

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1 Sterlin	5.55
New-York	100 Dolar	138.06
Paris	100 Frank	—
Milano	100 Lire	—
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.9525
Amsterdam	100 Florin	73.315
Berlin	100 Raymark	—
Brüksel	100 Belga	22.9725
Atina	100 Drahmi	—
Sofya	100 Leva	—
Prag	100 Çekoslovak Kr	—
Madrid	100 Pezeta	—
Varşova	100 Zloti	—
Budapeşte	100 Pengo	—
Bükreş	100 Ley	—
Belgrad	100 Dinar	—
Yokohama	100 Yen	—
Stokholm	100 İsveç Fr.	32.88
Moskova	100 Ruble	—

SARAY Sineması

Kış mevsimi için 7 Eylül'e tesadüf eden yarınki perşembe akşamı sayın müşterilerine kapılarını açıyor.

Saray Sinemasında, yeni mevsimi her sene mutadı olan aynı emin zevk ve saadete açmak için büyük bir faaliyet vardır.

Bu sinema sarayının, önümüzde gelecek ve her vakitten fazla hali hazır günlerinde muhtaç olduğumuz neşeyi temin ve kederlerimizi kısa bir saatçık olsun unutmak için tertip etmiş olduğu ince ve nezhil programın fevkalâdeliği hakkında adedleri pek çok olan sayın müşterilerinin nazarı dikkatlerini celbe, kendilerini ancak haberdar etmek noktai nazarından lüzum görüyorum.

Saray'ın hazırladığı zengin program arasında bu sene seçmiş olduğu filmler meyhanında yalnız yıldızları, fevkalâdeliklerini teyide kâfi olan bu kaçının isimlerini zikredebiliriz:

Açılış filmi yahut MIREILLE BALIN ve JEAN MURAT, bize CASUS AVCILARI'nın bütün heyecanlarını yattattıktan sonra bunu:

VIVIANE ROMANCE'ın oynadığı CEBELÜTTARİK CASUSU, JEAN GABİN ve MICHEL MORGAN'ın temsil ettikleri MARTET'in büyük romanı MERCAN ADASI, GARY COOPER'ın oynadığı KOVBOYUN AŞKI, büyük ilâhî sanatkar GRETA GARBO'ın yarattığı MİNOŞKA, VİCTOR FRANÇEN'in GÜN BATARKEN'ni, VIVIAN ROMANCE'ın oynadığı ve PIERRE BENOÎT'in son romanından iktibas edilen KANLI GÜL, TYRONE POWER ve SONIA HENNIE'ın oynadıkları, İKİNCİ KEMAN, EDWICE FEUILLE'ın temsili YENİ VATAN, ANABELLA'nın ŞİMAL OTELİ, SACHA GUITRY'nin ŞANZELİZE'si, JAN-NETTE MAC DONALD'ın BRODVAY SERENADI, CLAUDETTE COLBERT'ın ZAZA'sı CLARK GABLE'ın temsil ettiği HARP MUHABİRİ, MAURİCE CHEVALIER'in son filmi TUZAK gibi büyük filmler bunu takib edeceklerdir. İki kelime ile, en büyük yıldızların en iyi filmleri, en iyi Amerikan ve Fransız mamulâtından itina ile seçilmiş filmler gösterilecektir.

En nihayet, sinema mevsiminin en büyük zaferi, sinema salonunu hınca hınç dolduran ve her sınıf halkı celden İstanbul'da en iyi artistlerimiz tarafından oynanmış Türk filmleri ile fevkalâde bir surette Türkçeye çevrilmiş filmler gelmektedir:

ALLAHUN BAHCELERİ, LEYLÂ ile MECNUN, KAHVECİ GÜZELİ, LOREL ve HARDY DERDSİZ ARKADAŞLAR, ÜÇ PALAVRACI POLİS HAFİYESİ, ÜÇ AHBAB ÇAVUŞLAR SİRKTE, TARZAN, MAYMUN ADAM ve sair...

Bunları saydıktan sonra Saray sinemasını bekliyen muvaffakiyetten şüphe edilir mi?

TIYATROLAR:

Raîd Rıza, Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu
Bu gece Bakırköy Milyadi Tiyatrosunda
SAÇLARINDAN UTAN
Vodvil 4 perde
Yarın gece Tepebaşı Bahçesinde
GAİP ARANIYOR

EGE TIYATROSU
Nureddin Gençdur ve arkadaşları
Bu gece Üsküdar İnşirah Bahçesinde
DİNDAR KAHBE

Dün de Almanyadan 45 talebemiz geldi Halen Almanyada 30 - 35 kadar talebe kalmıştır

Dün Almanyadan gelen talebeden bir grup

Dün konvansiyonelle, Almanyada bulunan 45 talebemiz gelmiştir. Bunların bir kısmı hükümet namına makine ve kimya, diğer bir kısmı da Denizyolları umum müdürlüğü hesabına makine ve inşaiye mühendisliği tahsili için Almanyaya gönderilmişti.

Gelenler, Almanyada halen 30, 35 kadar Türk talebesi kaldığını söylemişlerdir. Gelen talebeler arasında ayrıca Devlet demiryolları hesabına teknikum tahsili için Almanyaya giden 4 talebe de vardır.

Türk talebeden başka 27 Iraklı talebe de dün sabahki konvansiyonelle

şehrimize gelmiştir. Iraklılar, Toros ekspresi ile bugün memleketlerine gideceklerdir. Gerek Iraklı talebenin, gerekse Türk talebenin müttefiklik söylediklerini şöyle hülâsa edebiliriz:

Belgradda ve Yunanistanda fevkalâde kolaylıklar gördük. 10, 11 gündür yoldayız. Belgradda 4 gün bekliyenlerimiz olmuştur. Almanyada döviz alamadığımız için yolculuğumuz sıkıntı içinde geçmiştir. Almanların bu harpten memnun olmadıkları yüzlerinden okunmaktadır. Bütün Türk ve müttefik sefarethane-lerde fevkalâde kolaylıklar gördük.

Adliye tatili bitti

Mahkemeler bu sabahtan itibaren eski şekilde faaliyete başladılar

Kırk beş gün devam eden Adliye tatili dün akşam bitmiş, bu sabahtan itibaren mahkemeler eski şekilde faaliyete başlamışlardır.

Müddetumumî B. Hikmet Onatla hukuk ve ceza mahkemeleri reisleri dün bir toplantı yapmışlardır. Bu toplantıda mevcut mahkemelerin kâtip kadroları tesbit edilmiş, bazı mahkeme kâtipleri arasında birinden diğerine nakiller yapılmıştır. Adliye Vekâleti tarafından teşkilî kararlaştırılan yeni münferit hâkimli mahkemelerin de bugünden itibaren faaliyete geçmeleri mukarrerdi. Fakat dün akşama kadar yeni teşkilât ve bu mahkemelerin kadroları etrafında Adliye Vekâletinden müddetumumîliğe tebligat yapılmamıştır. Bu vaziyet karşısında yeni teşkilât tebliğ edilinceye kadar halen mevcut dört asliye ceza, altı asliye hukuk, iki ticaret ve bir ağırceza mahkemeleri yine eski şekilde bir reis ve iki azadan müteşkil heyet halinde çalışacaklardır.

Adliye Vekâletinin yeni mahkemelerin teşkilât kadrosunu bugün tebliğ etmesi bekleniyor.

Vekâletten emir gelip yeni teşkilât yapıncaya kadar Postane binasında bulunan 1, 2, 3, 4 ve 5 inci hukuk mahkemeleriyle yeni teşkil olunacak diğer altı hukuk mahkemesi tapu dairesinin alt katında hazırlanan yere nakledilecekler ve orada vazife göreceklerdir. Altıncı hukuk mahkemesi yeni teşkilâtla adedleri sekize

balığ olacak ceza mahkemeleri, birinci ve ikinci ağırceza mahkemeleri, adedleri dörde çıkacak ticaret mahkemeleri şimdiki Adliye binasında kalacaklardır.

Tapu dairesine nakilleri kararlaştırılan beş hukuk mahkemesi Vekâletten emir gelir gelmez nakledilmek üzere eşya ve dosyalarını hazırlamışlardır.

Tokat - Sivas futbol maçı

Tokat (Akşam) — Bölge stadının açılış münasebetile evvelce Sivasta yapılan maçın revansını oynamak üzere Sivas Spor klübü şehrimize gelmiş ve Tokat Spor birliği ile karşılaşmıştır.

Havanın yağmurlu olmasına ve sahanın çamurlu olmasına rağmen büyük bir kalabalık önünde yapılan bu maçı gene Tokatlı sporcular 3 - 1 kazanmışlardır.

Bazı sporcular ile maçın hakemi arasında oyundan sonra münakaşalar olmuş ise de ciddi müdahaleler ile hadisenin büyümesine imkân verilmemiştir.

İngilterede futbol maçları tatil edildi

Son siyasi hadiseler dolayısıyla İngilterede futbol maçları ve buna münasıl halk kütlesinin toplanmak ihtimali olan bütün spor hareketleri yeni bir emre kadar tatil edilmiştir.

Bu akşam SÜMER Sineması

1939 - 1940 yeni sinema mevsimine başlıyor

Açılış programı: Sizi kahkahalarla güldürecek

Unutulmaz GEORGES MİLTON'ın

PRENS BUBUL

Neş'e ve kahkaha filmidir.

Tamamın yeni bir hale ifrağ ve en son sinema tekemmülâtile WESTERN MİRROPHONIQUE makinelerle teçhiz edilen SÜMER SINEMASI bütün mevsim devamınca en muntahap ve birinci sınıf filmleri irae edeceğini sayın müşterilerine vadeder.

İPEK sineması YARIN AKŞAM

Yeni sinema mevsimine başlıyor

LOREL HARDİ KODESTE

Türkçe sözlü ve dayanılmaz derecede güllünç, eğlenceli bir mevzu. Filme ilâve olarak:

Şanlı Ordumuzun Trakya Manevraları

Hakiki Sesli v Türkçe Sözlü, 1000 metre

Dominyonların vaziyeti

İngiltere ile Fransa'nın Almanya'ya karşı harbe girmeleri üzerine diğer devletler de vaziyetlerini tayin etmek mecburiyetinde kalmışlardır. İngiliz imparatorluğunu teşkil eden Dominyonlardan Avustralya müttehid hükümetleri devleti ile Yeni Zelând hükümeti geçen umumî harpte olduğu gibi bu defa da İngiltere'nin harbine iştirak etmişlerdir.

Bu memleketler dünyanın ötebaşında bulunduklarından Avrupaya geçen umumî harpte Çanakkaleye sevkettikleri kadar yakın zamanda mühim kuvvetler gönderecek vaziyette değildiler. Fakat Büyük Okyanusta Almanyanın ticarî v bahrî menfaatlerini derhal tehdid edebileceklerdir.

Eski Alman müstemlekelerinden şimalişarkî Gine manda tarikle Avustralyanın ve (Samoa) adalarının bir kısmı Yeni Zelândın elinde idi. Yeni harbe girmekle bunların iadesi meselesi artık varid değildir.

Büyük Britanyanın yanbaşında bulunan İrlanda serbes hükümeti ötedenberi ihssas ettiği veçhile bitaraflığını ilân etmiştir. Geçen umumî harpte İrlandalılar Almanlardan yardım bekliyerek isyan etmişlerdi. Şimdi de İrlanda adasının şimal kısmı İngiltereye merbut bulunmasından Adanın ortasında ve cenubuna hâkim serbes İrlanda hükümeti gayri memnun bulunuyor. Hindistana gelince yeni kanunu esas mucibince teşkilî mukarrer olan federasyonun merkezi hükümeti henüz teşkil edilmemiş olduğundan intikal devrinde bulunan bugünkü merkezi hükümeti İngiltereye askerî yardımında bulunmağa mecbur tutulabilir.

Şimdiden bazı Hindli alaylar Süveyş kanalına ve Singapura sevk edilmişlerdir. Fakat memleketin en büyük siyasi partisi millî Hind kongresi icrâ komitesi Hindli askerlerin münhasıran Hindistanın müdafaasında istihdam edilmesinde ısrar eylediğinden merkezdeki muvakkat teşrii meclisine boykot yapmış ve son celselerine dahil olmamıştır.

Cenubi Afrika ittihadı, halkının ekseriyeti Hollandalı muhacir boerler olduğu halde Almanya ile münasebeti kesmiştir. Amerika kıtasında bulunan Kanada İngiltere'nin harbine iştirake traftar olduğundan Avrupaya göndermek için yüz bin kişilik bir ordu hazırlıyor.

AKŞAM

296 sene zarfında 1704 harp!

Yapılan bir istatistiğe göre yer yüzünde senede beş muharebe oluyormuş

Altı gündenberi Avrupada yeni bir harp başlamıştır. Harp iptida Almanya ile Polonya arasında idi. Sonra İngiltere ve Fransa da işe karıştılar. Bu suretle muharebe sahası çok büyüdü. Acaba harb ne kadar sürecektir? Başka devletler de muharebeye karışacaklar mıdır?... Şimdilik bu suallere cevap vermek kabil değildir.

Yeryüzündeki harplere dair geçenlerde bir istatistik çıkmıştır. Bu istatistiğe nazaran 1618 den umumî harbe kadar 296 sene zarfında 1704 harp ilân edilmiştir. Bu suretle senede 5-6 muharebe olmuş demektir. Bunlardan bir kısmı küçük devletler arasındadır. Bir kısmı ise çok büyük akisler yapmıştır.

İstatistiğe nazaran Fransa bu muharebelere yüzde 63 nisbetinde iştirak etmiştir. Arkasından Avusturya gelir. Avusturya muharebelerinin yüzde kırk altısına iştirak etmiştir ki aşağı yukarı 800 muharebe demektir. Bundan sonra diğer devletler sıra ile şöyle ge-

lir İngiltere yüzde 30, Rusya yüzde 19, Almanya yüzde 18, İspanya yüzde 16, Türkiye yüzde 12, Hollanda yüzde 10, İsveç yüzde altı.

Fransa Avusturya ile 14, İngiltere ile 10 defa harp etmiştir. İspanya ile Portekiz de 44 sene zarfında 6 defa karşılaşmışlardır.

En uzun süren muharebenin 30 sene muharebesi olduğu zannedilir. Bunun doğru olmadığı anlaşılmıştır. En uzun muharebe Türkiye - Venedik harbidir. Bu harp 1644 den 1699 tarihine kadar, yani 55 sene sürmüştür.

Buna mukabid en kısa harpler on dokuzuncu asırdadır. Bu asırda 16 muharebe bir seneden az sürmüştür. Avusturya ile Sardanya arasındaki muharebe ancak 6 gün sürmüştür. 1897 Türkiye - Yunanistan harbi bir ay, 1866 Avusturya - Prusya harbi de bir ay altı gün sürmüştür.

Bu harp seneleri içinde uzun müddet dayanan birçok şehirler, istihkâm-

lar görülmüştür. Fakat mukavemet şampiyonu Cebelüttanktır. Cebelüttankta İngilizler, İspanyolların muhasarasına karşı o kadar uzun müddet mukavemet etmişlerdir ki, nihayet İspanyollar usanarak muhasarayı bırakmış ve çekilmişlerdir. Burada harp 9 ağustos 1779 dan 21 birinciteşrin 1782 tarihine kadar, yani üç seneden fazlası sürmüştür.

Cadix'de birleşen İngiliz ve İspanyol orduları Napoleona karşı 1810 şubatından 1812 ağustosuna kadar mukavemet etmişlerdir.

Bütün muharebelerde ölüm nisbeti yaralıları nazaran yüzde 10,35 dir. Muhasara ve deniz muharebelerinde bu nisbet artar.

Yapılan tedbirlere göre harpte strateji miktardan ziyade rol oynamaktadır. Dünyanın en büyük strateji üstadlarından olan Napolyon, düşmanın adeden kendisine faik olduğu 20 muharebeyi kazanmıştır. Büyük Fredrik de aynı vaziyette 7 harp kazanmıştır.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Hayvanlar için sığınaklar

Londrada yalnız kadın, erkek ve çocuk yani bütün insanlar için sığınaklar yapmakla kalmayıp hayvanat bahçesi müdüriyetinin talebi üzerine aslan, kaplan ve maymun ve emsali vahşi hayvanlar için de tayyare bombasından ve zehirli gazdan mahfuz hususi sığınaklar hazırlanmaktadır.

En ziyade filleri muhafaza edecek sığınaklar büyük zorluklara sebep

olmuştur. Çünkü bu iri cüsseli hayvanlar için çok yüksek ve geniş yerler lâzım gelmiştir.

Dahası var: Zürafları yerleştirmeye müsait yükseklikte sığınak yapmağa imkân olmadığından boynuları çok uzun olan bu hayvanların başlarını sokmak için yer altındaki sığınakların üzerinde birer zırlı kule yapılmıştır.

Kaba şaka

Almanya Koblenz'de genç bir kıza arkadaşlarından bir erkeğin yaptığı şaka çok feci bir netice vermiştir. Kız bu erkeğe vaktile beş marklık gümüş bir parayı ikraz etmişti. Erkek bu parayı şaka olarak garip bir surette iade etmek istemiştir. Parayı bir sandviçin içine koymuş ve bunu da yemek için kıza vermiştir.

Bir şeyden haberi olmayan kız sandvici yerken parayı da yutmuş,

lâkin para büyük olduğundan boğazında tıkalı kalmıştır.

Kız teneffüs edemediğinden ölecek dereceye geldiğini gören arkadaşları parmakla zorlayarak parayı kızın midesine indirmişlerdir. Daha sonra midesinde ameliyat yapılmak üzere kız hastaneye yatırılmıştır. Operatör parayı mideden çıkarıp kıza vermiştir. Bu kaba şakayı yapan erkek de ölüm tehlikesine sebep olduğundan mahkemeye verilmiştir.

Seylân adasında malarya

Hindistanın cenubundaki Seylân adası İngilizlerin en mükemmel sıhhi mücadele teşkilâtını haiz bulunduğu halde Malaryanın en büyük kaynağı olmuştur. Adanın her vilâyetinde hükümetin süren hastalık yüz binlerce insanın ölmesine sebep olmuştur.

Kegolle vilâyetinde son hafta zarfında 22279 kişi Malaryaya tutulmuştur. Burada geçen yedi hafta

içinde Malaryaya tutulanların miktarı 116506 kişiyi bulmuştur.

Seylân hükümeti milyonlarca tahsisat vererek temin ettiği ilaçları bedava ahaliye tevzi etmektedir. Bütün çeşmeler ve su yolları kontrol altına alınmıştır. Fakat alınan esaslı tedbirlere rağmen hastalık azalmayıp bilâküs şiddetini artırmaktadır. Her gün on binlerce insan bu müthiş hastalığa kurban olmaktadır.

Akil hastanesinde yapılan ihtira

Fransada Citroen fabrikası mühendislerinden otuz yaşlarında muktedir bir genç delirmişti. Bu genç kendisinin daima takip edildiğini ve öldürüleceğini zannediyordu.

Fabrika idaresi şimdiye kadar bir çok ihtiraları ile müesseseye mühim hizmetlerde bulunan mühendisi akıl hastalıklarını tedaviye mahsus bir hastaneye yatırmıştır.

Mühendis aklı başına geldiği zamanlar boş durmayıp eskiden uğraştığı mevzuları takibe devam etmiş-

tir. En ziyade otomobillerin süratini bir kat daha artıracak bir vasita bulmağa çalışmıştır. Nihayet yarı deli olduğu halde tasarladığı âleti bulmağa muvaffak olmuştur.

Kumpanya bunu kabul etmiş, ihtira beratını mühendis henüz tamamen akıl hastalığından ifakat bulmamış olduğundan mahkeme tarafından kendisine tayin edilmiş olan vasi almıştır. Şirket ile mukaveleyi de vasi imzalamıştır.

Maverayı Erdün emîri İngiltereye sadık kalacağını bildirdi

Londra 5 (A.A.) — Maverayı Erdün emîri, hükümete, İngiltereye tamamiyle sadık kalacağını bildirmiştir.

Meksika bitaraf

Meksiko 5 (A.A.) — Reiscümhur Cardenas, Meksikanın bitaraflığını ilân etmiştir. Meksika, harbi insaniyetleştirmeye matuf her teşebbüse iştirak edecektir.

Japonyada araştırma komitesi

Tokyo 5 (A.A.) — Kabine, Avrupa harbi yüzünden tahaddüs etmiş olan vaziyete karşı koymağa ve bir «araştırma komitesi» ihdas etmeğe matuf plân projeyi tasvip etmiştir.

Bu komite, ticaret, kambyo ve bahri ticaret sahalarında takip edilecek siyasete müteallik mühim difektifler tanzimine memur edilecektir.

Yugoslavyada

Bugün genç kralın yıldönümü kutlanıyor

Kral ikinci Piyer otomobil kullanırken

Bugün Yugoslavya, genç Kralı İkinci Piyer'in on altıncı yıldönümünü kutlayacaktır. Kral, 934 Eylülünde İngilterede tahsile başlamıştı. Fakat bir kaç hafta sonra Marsilya faciası olduğundan Belgrada dönmeğe mecbur kalmıştı. O zamandan beri Yugoslavyada tahsiline devam etmektedir. 28 Haziran 935 de lisenin ikinci sınıf imtihanlarını vermiş ve bu sene bakaloryasını yapmıştır.

Kral nümine olacak bir talebe hayatı geçirmiştir. Ders, çalışma, teneffüs, spor ve merasim saatleri muntazam bir programa tâbidir. Kral ilse tahsili esnasında sınıf arkadaşlarıyla daimi surette temasta bulunmuştur. Şimdi Bled'de gene arkadaşlarıyla sporlar yapmaktadır.

Kral ikinci piyer iyi bir sporcudur. Hafızası çok mükemmeldir. Fennî meseleleri çok çabuk kavramaktadır. Sırçıdan başka İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rusça biliyor.

Kral tatil müddetini müteakip üniversite tahsiline başlayacaktır. Genç kral iki sene sonra, on sekiz yaşına girince Yugoslavya tahtına çıkacaktır.

Kadın meselesi

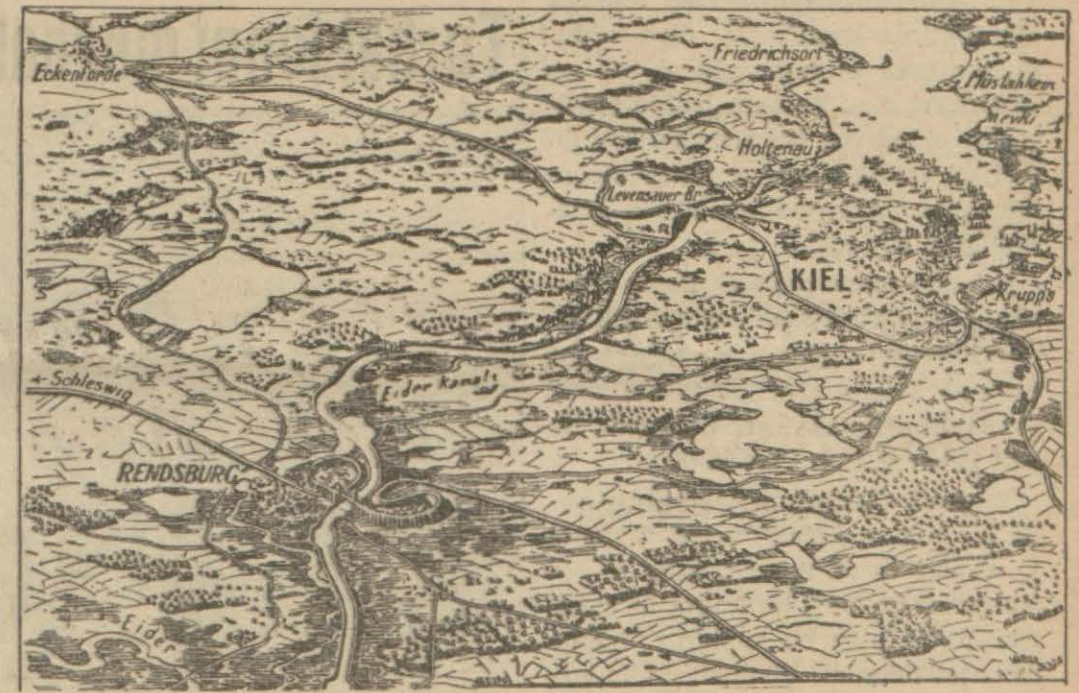
Bir genç diğer birini yaraladı

Tahtakalede Mehmed ve Mustafa adlarında iki genç bir kadın meselesinden kavgâ etmişler, bunlardan Mehmed bıçakla Mustafayı kolundan yaralamıştır. Yapılan muayene neticesinde bu yaranın, Mustafanın sol kolunda devamlı zafiyet intaç ettiği tesbit edilmiştir.

Mehmed, hakkında zabita tahkikatı ikmal edilerek dün adliyeye verilmiştir. Sorgu hâkimi tarafından isticvap olunan Mehmed hakkında tahkikatın mevkuften devamına karar verilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

İngilizlerin taarruzları münasebetile ismi geçen KIEL KANALI

Kiel şehri ve civarı

İki Alman harp gemisinin, Kiel kanalına girdikleri sırada, İngiliz tayyareleri tarafından taarruza uğradıkları, birisine isabet vaki olduğu bildiriliyor.

«Kil» diye telâffuz olunan Kiel, Prusyanın Schleswing - Holstein kısmında, Baltık üzerinde 213000 nüfuslu bir şehirdir. (On dokuzuncu asrın başında burada ancak 1000 kişi yaşırdı.)

Ticaretî hububat ve yağ üzerinedir. Çok ehemmiyetli gemi tezgâhları vardır. Kiel, inkişafını mükemmel limanına ve kanalına medyundur. Almanyanın başlıca askerî limanı burasıdır.

Bu şehir on birinci asırda teessüs etti. 1773 de Danimarka kralığına tabi oldu. 30 teşrinievvel 1918 de bahriyelilerin isyanı ile burada inkılâp zuhur etmiştir.

Kiel kanalının bir adı da Kaiser - Wilhelm kanalıdır. Jutland yarımadasını Kiel'den Elbe nehrinin mansabına kadar kesip Baltık Şimal denizine bağlar. 99 kilometre uzunluğunda, 103 metre genişliğindedir. 1887 ile 1895 arasında kazıldı. Derinliği 11 metredir. 1919 Versay muahedesi Kiel kanalını Almanya ile muharebe halinde bulunmayan bütün milletlerin harp ve ticaret gemilerine açmıştır. Bu kanaldan 8,5 saatte geçilir.

Londradaki çocukların tahliyesi bitti

Londra 5 (A.A.) — Londra Belediyesi tahliye komitesi reisi Herbert Morrison, sona kalmış olan çocuklarla anneler ve âmaların dün akşam saat 20 de Londra'dan çıkarılmış olduğunu beyan etmiştir. Cumadanberi 600,000 kişiden fazla insan tahliye edilmiştir.

Londra hastanelerinde bulunan 5,000 hastanın tahliyesi işi de ikmal edilmiştir. Sihhiye Nazırı da Kent dahilinde kâin Betley, Darford ve Crayford'un bazı aksamlarının bugün tahliye edileceğini beyan etmiştir.

Athenia vapurundan kurtulanlar

Londra 5 (A.A.) — «Athenia» vapurunun yolcularından kadınlar ve çocuklar da dahil olmak üzere bir kaç yüz kişiyi hamil olan iki vapur Clyde'e gelmiştir. Bunların içinde yaralı olanlar sihiye arabaları ile derhal hastaneye nakledilmişlerdir. Diğerleri Glasgowa gitmişlerdir.

Almanya'da yeni bir kararname

Bruksel 5 (A.A.) — Berlinden Belga ajansına bildiriliyor:

Gazeteler, bilhassa tütün ve alkollü maddeler üzerinden kazanç vergisi alınmasına dair yeni bir harp kararnamesinin metnini dercetmektedirler.

Kararnamede harp yevmiyelerine bir fasıl ayrılmaktadır.

Pazar ve diğer tatil günleri için kabul edilmiş olan munzam ücretler kaldırılmıştır.

Budapeşte sefirimiz Macar Başvekili ile görüştü

Budapeşte 5 (A.A.) — Macar Başvekili, bugün Türkiye orta elçisini kabul etmiş ve B. Csaky ile de uzun uzadıya görüşmüştür.

Macaristanda örfî idare ilân edilmemiş

Budapeşte 5 (A.A.) — Macar telgraf ajansı, salâhiyettar Macar makamlarının macaristan'ın örfî idare ilân ettiğine dair verilen haberleri

Topraksız ziraat..

Kaliforniyada su içinde her türlü meyva ve sebze yetiştiriliyor!

Suyun içine, nebatı beslemek üzere vakit vakit kimyevî maddeler atılıyor

Ezelden beri biliriz ki topraksız ziraat olmaz. Halbuki ilim şimdi su ve kimyevi maddelerle dolu kapların içinde yeni bir yetiştirme zemini hazırlamak istiyor. Kaliforniya üniversitesi nebat besleme enstitüsünü ziyaret eden bir gazeteci orada gördüğü şeyleri anlatırken diyor ki:

Enstitü profesörü Davis'in daveti üzerine zemini taş döşeli güneşli bir avluya girdim. Etraf muazzam çöp tenekelerle dolu idi. Her tenekeye bir meyva ağacı dikiliydi. Dalları mahsul bolluğundan yerlere kadar sarkan bu ağaçları neden o çirkin tenekelere diktiklerini sorduğum zaman profesör gülümseyerek beni tenekelerden birine yaklaştırdı. Orada ağacın su içinde yüzdüğünü ve devrilmemesi için mantar çemberlere geçirilmiş olduğunu görerek hayret ettim. Profesör o çemberleri kaldırıncaya topraktan eser bile olmadığını ve köklerin karmakarışık bir halde kabın dibine kadar uzandığını da anladım.

«Bu ağacı elbette uzun müddet suyun içinde tutmayıp hemen toprağa dikeceksiniz, değil mi?» diye sordum zaman profesör ağacın beş senedenberi o su kabının içinde büyümekte olduğunu, beş seneden beri bol mahsul verdiğini ve her hafta suyuna ilave edilen kimyevî maddelerle gıdalandığını söyledi.

Bundan sonra profesör Davis arkadaşları Gerike'yi takdim ederek dedi ki:

«Topraksız ziraatin mucidi olan profesör Gerike size müstakbel ziraatin inkişaf imkânları hakkında lâzım gelen izahatı verecektir.»

Profesör Gerike'nin laboratuvarında bir çok su geçmez beton ve teneke kaplar vardı. Saman, talaş ve yosundan mürekkep bir halita ile sathları örtülü olan bu kapların içinde domates fidanları dikiliydi. Fidanları dik tutmaya yarıyan bu tabaka kaldırıldığı zaman altının su ile dolu olduğu görülüyordu. Fidanların hepsi domates mahsulü ile yüklü idi ve kökleri suyun içinde kabın zeminine kadar uzanıyordu.

Verilen izahata nazaran gördüğüm manzara bir tecrübe eseri değildi, senelerdenberi orada domates yetiştiriliyor ve hektar başına 875 ton domates istihsal ediliyordu. Bu muazzam yekûn tabii bütün masrafları ka-

pattıktan başka kâr da bırakıyordu. Profesör Gerike aynı usule müracaatla buğday, mısır, patates, sebze ve çiçek yetiştirmiş ve muvaffak olmuş ve akla sığmayacak miktarda mahsuller elde etmişti.

Profesör Gerike yeni zirai metoduna «Hidroponik» ismini veriyor. Yunancada hidor su ve ponos salı manasına gelir. Bundan sonra tarlaların birer kanal ve bahçelerin de birer göl manzarası arzedeceğini kabul edersek hayale kapılmamış olacağımız söyleniyor.

Tatbik edilen usul nebatları suya batırmak ve bu suya o nebat köklerinin muhtaç olduğu kimyevî maddeleri katmaktan ibarettir. Bu maddeler demir, fosfor, bakır, kali, kalsiyum, sodyum, çinko, kültür, azot ve sairedir. Profesör Gerike'nin keşfi her nebat için lâzım olan en ehemmiyetli maddeleri bulmaktan ibarettir.

Bu metod sayesinde bundan sonra ziraate bir çok zararların önüne geçilecektir. Haşeratin tahribatı, kuraklık

ve fena toprak gibi mahzurlar bundan sonra görülmiyecektir. Her iki kabın sathı 40 metre murabba'dır. Bir senede böyle bir kap 555 kilo domates vermiştir. Toprağa nisbetle bu mahsul iki misli fazladır.

Profesör Gerike'nin metoduyla yetişen mahsuller cins itibarile de toprak mahsulüne faiktir. Meselâ domateslerdeki insana nafi maddeler toprakta yetişenlerden iki kat fazladır. Laboratuvarında yetişen domatesler senede yedi ay mahsul vermektedir. Hele sular daima ılık tutulursa mahsul daha ziyade artmaktadır.

Hidroponik tecrübe devresi geçiren bir ilim değildir, o bugün artık iktisadi bir ehemmiyet almıştır. Kaliforniya'nın bir çok yerlerinde tatbik edilmiye başlandığı gibi sun'î gübre imal eden fabrikalar da suyun içine katılacak kimyevî maddeleri yapmak için tertibat almışlardır. Profesör Gerike «topraksız, arazisiz ziraatin» tasavvur edilmiyecek kadar büyük bir istikbal olduğundan emindir.

Turhal fennî mezbahası merasimle açıldı

Açış merasiminde bulu nanlardan bir grup

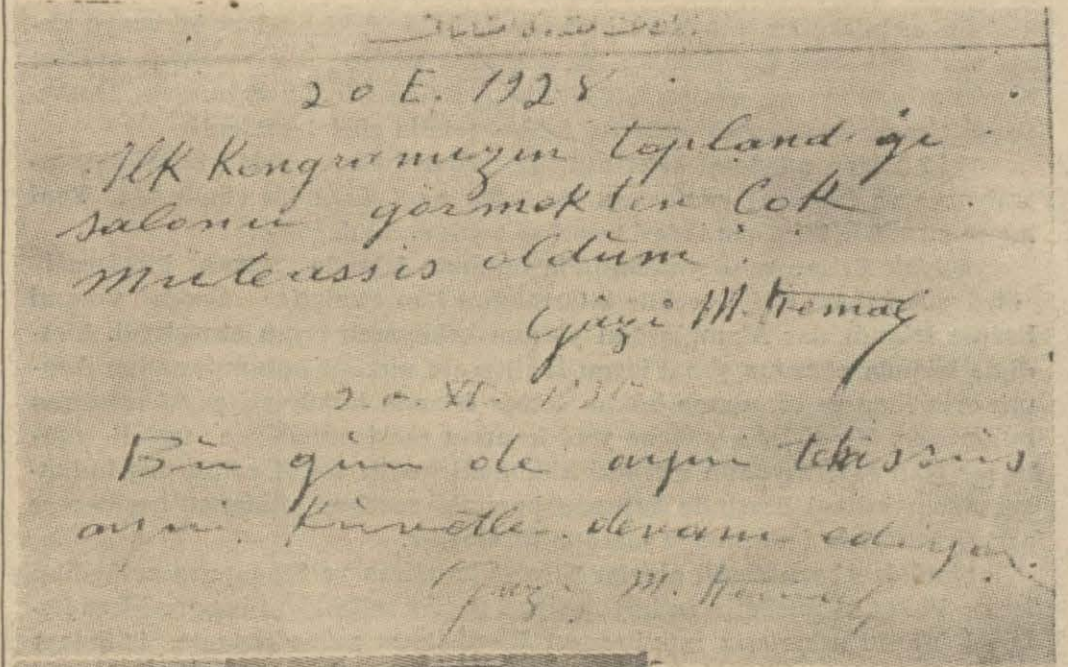
Tokat (Akşam) — Tokat merkez kazasına bağlı Turhal nahiyesi Belediyesince altı bin liraya yaptırılan fennî mezbahanın açılış töreni valimiz bay Salâhaddin Üner'in elile yapılmış, evvelâ Turhal ve Zile öğretmenlerinin müstereken söyledikleri istiklâl marşı saygı ile dinlenmiş, sonra da Belediye adına baş öğret-

men Ali Rıza tarafından davete icabet edenlere teşekkür edilerek Belediye çalışanları hakkında izahat verilmiştir.

Söz alan vali bay Salâhaddin Üner kısa ve veciz bir ifade ile asırlardan beri vazifelerini yapmamış olan Belediyelerin Cumhuriyet idaresinin verdiği enerji ile her gün bir ihtiyacı

İs kongresinin 100. yıldönümü

Halk tarihî kongre salonunu kafileler halinde ziyaret etti

Atatürkün kongre salonunun hatıra defterindeki ihtisasları ve İnkılâp müzesi haline getirilen salonun kapısı

Atatürk Erzurum kongresinden sonra yanındaki heyetile 1919 yılı eylülünün 2 nci günü Sivas gelmiş ve Sivas halkı kendilerini Sivas - Er-

zurum yolu üzerinde uzaklara kadar gitmek suretile istikbal ederek bağrına almıştır.

Sivas kongresinin lise binasında toplandığı salon bugün olduğu kadar yarın da cumhuriyetçi Türk gençliğinin en kutsal bir kaynağı olacaktır. Burada Ata kalbi çarpıyor, burada Türk varlığı şahlanıyor, burada Türk, hâkimiyetine kavuşuyor.

Bunlarla beraber Sivas milletinin bütün kuvveti ile sarıldığı Cumhuriyet Halk partisinin de ilk temel taşıdır. Çünkü (Rumeli ve Anadolu Müdafai Hukuk Cemiyeti) nin ilk toplantısı burada yapılmıştır.

Bugünün Halkevi tarafından hazırlanan bir programla şehirde şenlikler yapılmış, Halkevi temsil kolu bir müsameremi vermiş, türlü eğlenceler tertip edilmiştir. Halk kafileler halinde tarihî kongre salonunu ziyaret etmiştir.

Tokat mebuslarının halk ile temasları

Tokat (Akşam) — Mebuslarımızdan bay Sıdki Ataç, Hasip Ahmed Aytuna, bayan Muammer Develi Niksar, Erbaa, Reşadiye, Artova ve Zile kazalarında Cemal Kovalı ve Resai de merkez kazaya bağlı Bökdere ve Turhal nahiyelele köylerini gezmişler halk ve köylülerle alakadar olmuşlar, dertlerini dinliyerek notlar almışlardır.

Tefrika No. 61

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

Erkek tahkir ve tezyif için ne söylesin, ne bulsun, kestiremiyordu. Karşısındaki sağır gibi bağıarak devamla:

— Acıtırım da... Döverim de... Çünkü senin bütün iyiliklerimize karşı yaptığın küfranı nimettir... Nankörün sen... Bütün ömrünce sadakamızla geçindin... İliklerinde ekmeğim vardır... Bize kaç mal olduğunu biliyor musun?... Şimdi avucun iki para gördü, işte bize bu oyunları oynuyorsun.

Birdenbire coştı. Dilinin altındaki kelimeleri muhafaza edemiyerek yavrucağın yüzüne karşı tahkirleri savurdu:

— Sığıntı kızı!...

— !

— Piç kızı!...

— !!

— Hangi orospunun evlâdısın... O da malûm değil... Haberin var mı?... Öğrendin mi şimdi ne mal olduğunu?... Suzan, sendeledi. Duvara dayandı. Başı dönüyordu. Bayılacak gibi oluyordu.

Belki zavalılık yere yuvarlanacaktı.

Meryem kavga sesi üzerine koşarak gelmişti. Suzan onun kolları arasına düştü.

— Ne istiyorsun gene?... - diye haykırdı... Niçin üstüne vardın böyle?... Bayıltın... Görmüyor musun?

Genç kızın yüzünde biraz su serpti. Onu dizleri üzerinde sallıyarak ayıltmağa çalıştı.

Bedri gene masanın başına oturdu. Dirseklerini dizine dayadı. Çenesini avuçları içine aldı. Bu sırada mutfak kapısında heyulâ gibi bir vücut göründü. Bu, veremli kızı. Sirtına birşey alarak yatağından fırlamıştı. Saçı başı karmakarışık.

Suzanı babasına göstererek: — Yazık değil mi?... Ne yaptın şuna, babacığım?... Yalan söylemez ki o, sen de bilmiyor musun sanki?... Asıl kabahathiyi arıyorsanız, sizsiniz.

— Ben mi?

— Evet... Pekâlâ memleketimizde yaşamamız kabilken İstanbul'a gelmek istediniz. Hergün yevmün beter; der-

ken böyle olduk. Beni de böyle gece yarısını iş görmeğe mecbur ediyordun. Nihayet bir seferinde beni bir viranede kıştırdılar. Garip tesadüf: Üzerime iki serseri saldırmıştı. Ağzımı tıkdılar. Ancak bir sefer, bir sefercik bağırabildim. Orada bir yolcu vardı. Korkak herifmiş, tabanları kaldırdı gitti. Ben de haydudların elinde kaldım. Hem men cebimdeki bütün paramı aldılar. Beni bıraktıkları zaman yalnız paramı değil, çok kıymetli olan nem varsa hepsini aldılar. Böyle şeyler oluyor. Ona inanmıyarak üstüne var ma, baba... O namusile çalışıyor, yalnız kendinin değil, bizim ekmeğimizi de kazanıyor.

Eğildi. Hemsiresini öptü. Ona usulle:

— Git yavrucağım, git... Buradan, aramızdan ayrıl... Hiç birşeyin olmıyan bu adamlar için kendini helâk etme... Kendini, yalnız kendini düşün! Bedri kıpkırmızı kesilmiş bakıyordu. Suzan ufak bir baygınlık buhranından sonra ayılmış, bu sözleri işitmişti. Kalktı, üstünü başını düzeltti. Başını önüne eğdi. Kapıdan dışarı çıktı.

Merdivenin altına ancak varmıştı ki, Meryem arkası sıra koştu. Onu kapının önünde yakaladı.

— Beş parasız mı çıkıp gidiyorsun? — Ne ehemmiyeti var?

— «Vaz geç, aranızı bulayım!» diye-miyorum... Zira pek sert, pek fena day-

randı sana karşı... Fakat ondan nefret etme... Sarhoşluk ve kumar yüzünden bu hale geldi. Yoksa, eskiden böyle değildi. Şimdi aklı başına gelsin, çalışsın bakalım... Ah, Suzan, yavrucağım, bilirsün ki, seni çok severim. Benim hatırım için onu affet.

— Affettim... Emin ol, anne!...

«Anne» kelimesini söylerken sesini yavaşlamıştı, bunu söylemekte tereddüd etmişti.

Gözlerinden iki damla yaş aktı. Şimdi artık iyice biliyordu: Ne bu kadının, ne de o adamın evlâdıydı. Onlar kendisini kimbilir nereden bularak büyüt-müşlerdi.

Birbirlerine bakıyorlardı. Düşüncelerini, karşılıklı, birbirlerinin gözlerinden okuyorlardı. Meryem kollarını açtı. Genç kız, senelerce şefkat gördüğü bu kucağa kendini attı. Ağlaştılar. Suzan daha fazla hıçkırıyordu. Meryem, parmaklarıyla onun yaşlarını sildi.

Sonra ayrıldılar.

Genç kız kendini sokakta bulunca artık yepyeni bir hayatın eşliğinde olduğunu hissetti. Bedrinin hiddet buhranı arasında dudakları arasında homurdandığı bir kelime zihnine saplanmıştı; hiç aklından çıkmıyordu:

— Piç!

Demek bu aile onu bir yerde bulmuş, acıyarak, yahud başka bir sebeple benimsemiş. Uzun zamandır fikrini kurcahyan bu muamma aydınlatıver-

mişti: Maateessüf gayrimeşru bir evlâdım demek... Cami avlusunda mı bulundun acaba?... Onu besliyemeyecek derecede âciz bir ana babanın kızı mıydı?... Pek müthiş bir günahın mı mahsulü?... — Herhalde sefalet yüzünden so-

kağa atılmış olacağım! - diye düşündü. - Yoksa, hangi anne evlâdını kaldırıp başından atabilir?

Böyle düşünerek, hazin hazin yoluna gidiyordu.

Şimdi artık dimağında başka hâdiselede canlanıyor! O güne kadar Bedri ailesini iyi tanıyanların her yerde eğri eğri kendisine bakmaları aklına geldi.

Başı dönüyordu.

İçine fenalık geldi.

Birdenbire:

— A... Sahi... - dedi. - Yirmi dört sattır hiç birşey yemedim.

Cebini yokladı. Biraz nikel bozukluk buldu. Bir fırından küçük bir çörek aldı. Yedi.

İçine birdenbire bir yeis köktü. Şimdiye kadar bir gayesi vardı: Çalışarak, dininerek, para kazanmak, bir alleyi beslemek... Artık bu ideali de kaybetmişti. Yoruca, yıpratıcı olmakla beraber hoş bir işti bu: Yavrularını besleyen bir kuş gibi - velev fakirane olsun - bir yuvaya dönmek... Orada, «kendine aid» adamlar arasında yatmak, uyumak... (Arkası var)

GELİŞİGÜZEL BİR MÜSAHABE

Tekniğe, hıza, fikirlere dair...

Mübhemen kurtulmak istiyorsak hıza gem vurmaliyiz: Artık biraz yavaş...

Yazan: Selâmi İzzet Sedes

— Asrımızda en harikulâde şey nedir?

Hiç tereddüdsüz cevap verdim:

— Hayat... 20 nci asırda hayat-tan daha harikulâde hiç bir şey yok.

Muhatabım ya cevabımı kavrayamadı, ve yahut ta beğenmedi. Her halde beğenmemiş olması akla daha yakındır, çünkü durdu durdu da:

— Ben fikriyat diyeceksin sandım! dedi.

Asrımızın fikriyatını bizden daha eski çağlar fikriyatından üstün tutabilir miyiz? 18 inci asırda ansiklopediyi yazarların kolektif cesaretlerini, modern felsefenin ufuklarını açan Descartes'in muazzam hamlesini, müstakbel fennin temelini kuran Newton'un dehâsını aşabildik iddiasını güden görmüyorum.

Her şeyin değiştiği, inkişaf ettiği,

ileri gittiği bu zamanda en az ileriyen, en az gelişen, en az değişen fikriyattır. Eskiden hadiseler yaratan fikirlerdi, bugünse fikirler, hadiselerin arkasında yaya kalıyor. Bugün hadiseler öyle ölçüzdür ki, zekâ, tahsil gibi, vasatı aşmıyor. Hadisat sürat rekoru kırıyor; beşerin havsalası ise hadisatı kovalayıp ihata edebilecek kudrette değil artık: Asrımız elektrik ve benzin asrı, müfekkireyi motörleştirmeye imkân yoktur.

Gözle görülmiyene inanılan, el ile tutulmayana kanılan devirler çoktan geçti. Görelim, tutalım, muayene edelim, inceliyelim diyoruz. Bunun için de, görmeden, körükörüne yeni bir çağa girdiğimize kail olamıyoruz. Halbuki görmeğe, tutmağa, incelemeğe de vakit kalmıyor, dünya önümüzden öyle bir süratle geçiyor ki, koşup yakalayamıyoruz. Neden?... — Neden olacak, tekniğin işlediği kabahatten!

Hayır, bunda tekniğin hiç bir kabahati yok, hiç bir suçu yok; kabahat beşerin havsalasında... Belki ilk defa, hayat sahası, münevverin ihata sahasını aştı: «Zekâ, hayatı kavramamanın çaresidir» diyen Bergson'un ne kadar haklı olduğu meydana çıktı. Bugün hayat; beşer zekâsından çok daha geniştir; bilginlerin tekniği de fikriyatçıların düşüncelerini geride bırakıyor.

Ben el ile tutulan, göz ile görülen, mucizeler devrinin çocuğuyum: At devrinde yetiştim. Nasıl taş devri, tunç devri varsa, bir de at devri vardı. Benim devrimde ata binip yirmi kilometre yol alanlar kendilerini sürat rekordmeni sayarlardı. Babam da, Kadıköyünden Alemdağına araba ile gittiği zaman devri âleme çıktığına zahip olurmuş; büyük babam için İstanbulda oturduğu zaman İzmir gurbetti.

Haydarpaşadan Pendide, yağ kan-dili ile aydınlanan tren vagonlarında iki saatte ulaştığımız vakit uçuyoruz sanmıştık.

Dün telefonla konuşmasını bilmiyenler ekseriyettedi, İstanbul içinde muhabereyi temin için telefoncu kızlarla kavga ediyorduk, bugün odadan odaya seslenir gibi, Newyorkla konuşuyoruz. Pişano tıkrısını radyo susturdu, dilsiz doğan sinemayı ise kimse susturamıyor artık!...

Meşaleyi bulan mumu görmemiştir. Biz ise öylemiyiz ya?... Bütün mucizelerimizi - mucize olduğunu fark bile etmeden en kısa zamana sığdırdık. Yollara demir döşendi, derken demirlerin üstüne teller gerildi, bu yetişmedi, tellerin üstünde hava mevceleri harekete geldi. Elektrik nasıl buharı yaya bıraktıysa, tayyarenin altında otomobil geri kaldı. Denizlerin dibine indik ve oradan bir hamlede fırlayıp on bin metre havalara çıktık. Bütün bunların da şahidiyiz.

Yıldırım asrında yaşıyoruz: Telgraf-lar yıldırım, postalar yıldırım, cezalar yıldırım; harp yılının harbi her şey şimşek gibi çakıyor!

— Peki bu sürati doğuran?...

— İnsan; daha doğrusu insan beraberliği, insan birliği... Her şeyi birliğe, beraberliğe medyunuz; hattâ insanlık bile birlikten doğmadı mı?

İnsan yalnız başına yaşadığı zamanlar, mumunun veya lâmbasının önünde tekbaşına uğraştığı devirlerde, çiççi tarlasının sınırları içinde etrafa lâkayd uğraşırken, birliğin ne demek olduğunu bilmezken; âlim tecrübelerle başbaşa meşgul, mütefekkir fikrile haşırneşir bulunurken beşeriyet ne mühim keşiflerden, ne büyük icadlardan mahrum kalmış, ne çok keşifler, icadlar heba olmuştur. Mısır ehlamlarını gözönüne getirirsek, insan birliğinin kudretini daha çabuk anlarız.

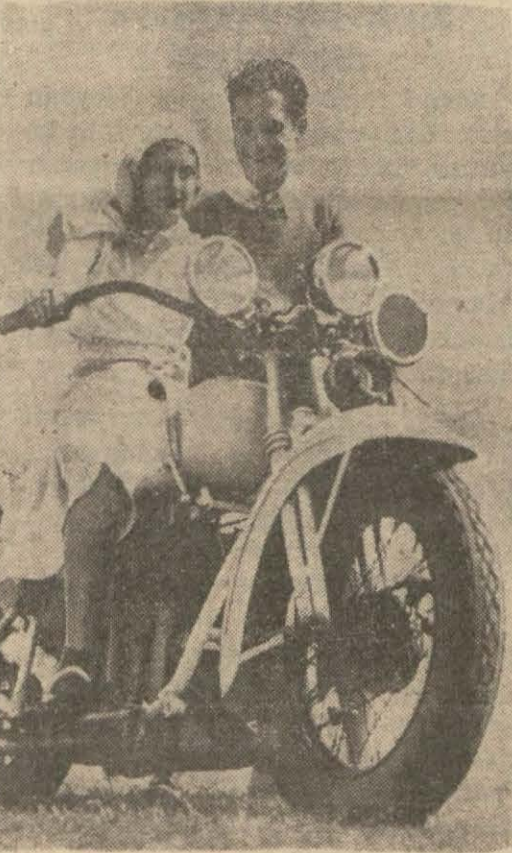
Ayrı düşen fikir, tek kalan el emeği, buluşmayan menfaat büyük bir kıymet ifade etmez.

Nihayet matbaalar fikirleri yaydı, yollar menfaatleri buluşturdu, de-

miryolu yolun yerine kalmı oldu, buharın yerini elektrik tuttu ve bugün bir yerde yeni bir serum, yeni bir icad, yeni bir keşiften bahsedildiği zaman matbuat bu yeni haberi yer-yüzünün her noktasına ulaştırıyor; bir dehâyi nebze nebze bütün beyinlere aşıyor; bütün laboratuvarlar vâsi bir tek laboratuvar haline giriyor, bir âlim öbür âlimlerle fikir birliği yapıyor; gayretler, ümidler birleşiyor.

Evet asrımız sürat asrıdır, ancak sürat tekniğin delilidir, birlik ve beraberliğin kurduğu tekniğin delili.

Filozof Ribot diyor ki: «Külli mefhumların tekâmülüne zihin müphemden kurtulup muayyene doğru gider»

çocuklarda bunu çok vazih görürüz. Tarih boyunca da beşer müphemden sarihe doğru meyletmiştir.

Bugün artık her zamandan fazla muayyeni, sahihi bulmak zarureti ve güçlüğü karşındayız; çünkü dünya bizim için artık çok büyüktür, bunun için de muayyene erişmek güçtür; halbuki buna erişmek de zaruridir, çünkü bütün dünya yanı başımızda; gözümüzün önündedir. Sinemada bütün dünyayı görüyor, dünyanın bütün gürültülerini işitiyoruz. Bütün milletlerin sesini işitmek için de küçük bir düğmeyi çevirmek kâfi geliyor.

Fikirler mademki tekâmül ettikçe müphemden kurtulmağa meylederler ve mademki bugünkü sürat fikirleri geride bırakmaktadır, şu halde muayyene, sarihe erişmek için beşer, sürat tekniğine gem vurmak zaruretindedir: Artık biraz yavaş!

Nazım vapuru bugün geliyor

Dün Varnadan gelmesi beklenen Kalkanzadelerin Nazım vapuru Bulgar hükûmeti tarafından müsaade edilmediği için limanımıza gelemedi. Malûm olduğu üzere Nazım vapuru 2000 den fazla göçmen ve göçmenlere ait eşya ve hayvan getirmek üzere sefere çıkmıştı.

Sefarethanemizin teşebbüsü üzerine Bulgar hükûmeti, vapurun hareketine müsaade etmiştir. Nazım vapurunun bugün limanımıza gelmesi beklenmektedir.

Emniyet müdürünün valiliğe tayini teeyyüd ediyor

İstanbul emniyet müdürü B. Sadrettin Aka'nın Burdur valiliğine ve vali muavinlerinden B. Muzafferin de İstanbul emniyet müdürlüğüne tayini, henüz resmen tebliğ edilmemekle beraber, teeyyüd etmiştir.

B. Muzafferden açılacak vali muavinliğine mülkiye müfettişlerinden bir zat, emniyet müdür muavinliğine de eski Beyoğlu şimdiki Çankaya kaymakamı B. Daniş tayin edilecektir.

Aydın mektupları

Aydında pamukçuluk çabuk inkişaf etti

Yetiştirilen iyi cins pamuklar çok iyi fiatlarla satılıyor

Aydında İstasyon civarı ve Halkevi binasının görünüşü

Aydın (Akşam) — Aydın pamukçuluğunun kalkınması, Milli Şefimiz İsmet İnönü'nün Başvekillikleri zamanında 12 nisan 1930 tarihli hükûmet programının 31 inci maddesinin tatbik mevkiine konulmasıyla başladı.

Bu program mucibince Ziraat Vekâleti üç sene süren bir tedkikten sonra en elverişli bulduğu büyük Menderes mntakasında Nazilli pamuk istasyonunun yerini tesbit ve istimlak ettirmiş, fakat o sırada istasyonun Sarayköy kazasında veya Koçarlı nahiyesinde kurulması daha faydalı olacağı hakkında yapılan müracaatla inşaatı biraz geciktirmiş, bilâhare Nazillide vücade getirilmesi katı surette kararlaştırılmış ve faaliyete geçilmişti.

Ziraat Vekâleti, ıslah istasyonunu Nazillide kurmayı uzun tedkiklerden sonra muvafık görünce istasyon müdürlüğüne mütehasıs B. Celâl İğribozu tayin etmişti. 1932 yılında henüz bina ve tesisata aid inşaat devam ettiği sırada B. Celâl İğriboz otuz yerde tecrübeler yapmış, iyi neticeler almıştır. Mütehasısın giriştiği büyük işte kendisine yardım eden, yegâne arkadaş muavini B. Avni Konakçıdan başka, kimse yoktu, nihayet 933 yılında tecrübelerden alınan neticenin parlaklığı derhal semeresini göstermeğe başlamış, iklim ve hava şartlarına en uygun ve milli sanayie en elverişli uzun elyaflı Akala cinsi pamuklar üretilerek tohumları halka tevzi edilmeğe başlanmıştır. Amerikada Teksas eyaletinde ekilen ve ıslah edilmiş halde bulunan Akala pamukları, yılda en az 600 milimetreden fazla yağmur düşen Ege ve Trakya mntakaları için en elverişli tip olarak kabul edilmiştir.

B. Celâl İğriboz, en ileri memleketlerde muhtelif cinsler yanyana ve muhtelif şartlar altında ekilmek suretile beş senede yapılan tecrübeleri iki senede neticelendirmiştir. B. Celâlin raporu, vekâletçe de kabul edilmiş ve 934 senesinden itibaren üretme faaliyetine hız verilmiştir. O sene istasyon 200 dönüm, 935 de 300 dönüm Akala cinsi pamuk ekmiş, 936 da bunu 750 dönüm çıkardığı gibi 4500 dönümlük sahayı da ortak olarak köylülere ektirmiştir.

936 da 5000 dekarı geçen ekış sahası 937 de 6000 ve 938 de 170,000 dekar 939 da da 750,000 dekar olmuştur.

936 yılında Akala cinsi pamuk yalnız Nazilli sahasında ekilirken bugün bütün Aydın vilayeti ile İzmir, Denizli, Muğla, Çanakkale, Antalya, Bursa, Bilecik, Kocaeli vilayetleri ve Sakarya mntakası ile Trakya'ya kadar yayılmıştır.

İlk zamanlar tip tesbit edilmiş, tohum dağıtılmış, fakat köylünün henüz kulağı dolmuştu. Bizim köylümüz, gözü ile görmedikçe inanmaz. Bu itibarla Akala cinsi de serpmeye ekilir, eski usulde çapalanırsa beklenen fayda alınmazdı. Nazilli pamuk ıslah istasyonunun muvaffakiyetinin sırrı işte burada olmuştur. İstasyon tarlasının önünden her geçen çiççi çevrilmiş, ona ekış gösterilmiş, çapa öğretilmiş, hasad zamanı da bu çeşid ekış, çapa ve tohumun verimi belletilmiştir. Sonra to-

hum dağıtılan mntakalar hiç bir zaman kendi haline bırakılmamış, mübzerle ekme işi yerinde köylüye talim edilmiş, çapa makinesile çapalama gösterilmiş, hasad zamanı bile yanından bir mütehasıs eksik olmamıştır. Bu çalışma neticesidir ki, bugün Akala mntakası kabul olunan her yerde ne yerli cins, ne de iane denilen tipe rağbet kalmıştır. Gene bu çalışma ve alâka ile dün kıymetini kaybeden Menderes ovasındaki tarlalar bugün kıymetlenmiş, boş, bir dönüm yer kalmamıştır. Sarayköyden Sökeye kadar bütün ovada devlet elile, kooperatiflerle açılan sulama kanalları yanında şahsî teşebbüslerle birçok vasıtalarla Menderesten Akala tarlalarına su akıtmaktadır. Türkiye'de yepyeni bir pamukçuluk yaratılmış, rekolteler yükseltilmiş, iyi cins pamuklar, çok iyi fiatlarla satılmıştır. Bu, hep Cümhuriyet hükûmetimizin başardığı iyi neticelerden mühim bir kısımdır. Bu yıl Akala mntakası daha genişlemiş, daha fazla istihsal temin edilmiştir. Bunun bir şartı ile etmin buyuran Milli Şefimiz, Cümhurreisimiz, İnönü'ne, bütün müstahsiller şükran hisleri beslemekteler.

Kaçak eşya listesi

Londra 5 (A.A.) — Bir beyanname, ne gibi eşyanın kaçak eşya addedileceğini tasrih etmektedir.

Listeye, silâhlar, mühimmat, her nevi benzin vesaire, her türlü muhaberat ve münakalât vasıtaları «nakliyatla kullanılan hayvanlar da bu meyana dahildir.» Altın ve gümüş paralarla ufak paralar, banknotlar, borç senedleri, madeni eşya, iase maddeleri, hayvan yemleri, elbise vesaire dahildir.

Romanya dış politikası

Bükreş 5 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Nazırlar meclisinde Gafenco, Romanyada hükûm süren sükûnete işaret etmiş ve milletin vahdetinden emin bulunduğunu kaydettikten sonra demiştir ki:

«Haricî siyaset sahasında müşlihalet tarzı hareketimizde ve bütün komşularımızla iyi geçinmek prensipimizde ısrar etmeğe karar verdik. Bu itibarla hükûmet ademi tecavüz paktları akdi tekliflerini yenilemeğe hazırdir.

Taşra gazete bayilerinin nazarı dikkatine

Bazı taşra bayilerinden aldığımız mektuplardan «AKŞAM» mutlaka şu veya bu mutavassıtlardan tedarik etmek hususunda kendilerini mecbur addettikleri anlaşılmaktadır.

Bu zehab hakikate uygun değildir. Binaenaleyh taşra bayilerinden arzu edenler her zaman «AKŞAM» idarehanesine müracaatla doğrudan doğruya muameleye girişebilirler. Bu hususta «AKŞAM» idaresine mektup yazarak bayi şartlarını öğrenebilirler.

Romanya, Yugoslavya ve Bulgaristanın vaziyeti

Tamamen bitaraf kalarak hâdiseleri barış arzusu ile ve soğukkanlılıkla takip edecekler

Belgrad 5 (A.A.) — Avala ajansı, şimdiki beynelmîl vaziyette Yugoslavyanın hattı hareketine dair aşağıdaki resmi tebliği neşretmiştir:

Halen dünyada cereyan eden vahim hâdiseler Yugoslav hükûmetine Yugoslavyanın niyabet idaresi altında son beş yıl zarfında azimle takip ettiği politikaya sadık kalmak vazifesini tahmil etmektedir. Bu siyaset bütün büyük devletlerle ve bütün komşularıyla mevcut iyi münasebetlerin inkişaf ettirilmesine ve kendi istiklali ile bütünlüğünü alâkadar etmiyen anlaşmazlıklarda bitaraf kalmaya matuftur.

Hükûmet, bu suretle yalnız millet ve devletin hayati menfaatlerine en iyi hizmet edeceğine değil, aynı zamanda böyle bir hattı hareketle milletler arasında yatışmanın avdetine ehemmiyetli bir şekilde hâdim olacağına kuvvetle kani bulunmaktadır. Hükûmet bu vahim anlarda bu politikanın tatbikinde bütün milletin kayıtsız ve şartsız müzaheretine güvenmektedir.

Yugoslavya seferberlik yapmadı

Belgrad 5 — Yugoslavyada kısmen seferberlik yapıldığına dair ecebî menbalardan verilen haberler tamamen asılsızdır. Hakikatte ihtisas sınıflarına mensup bazı erler talim maksadıyla silâh altına alınmıştır.

Romanya, ademi tecavüz paktlarını yenilemeğe hazır

Bükreş 5 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Dün B. Kalineskonun başkanlığında toplanan Nazırlar meclisi B. Kalinesko ve Gafenko'nun izahatını dinledikten sonra aşağıdaki hususları müşahade ve tesbit etmiştir:

Memlekette tam bir sükun, itimat ve millî birlik hüküm sürmektedir. İrk ekalliyetleri devlet hayatı içine girmişlerdir.

Nasyonalite cedveline girmiyen şahısların dinî cemaat mektepleri meselelerinin halî, ekalliyetler hakkındaki hükûmet politikasının doğru olduğunu göstermiştir.

Dış siyasete gelince, bütün komşularla iyi anlaşma takibine matuf muhihane hattı hareket devam etmek kararındayız. Bu itibarla hükûmet bir ademi tecavüz paktı akdine dair olan teklifini yenilemeğe hazırdır.

Aynı zamanda hükûmet millî menfaatlerin emniyetine ihtimam

etmektedir ve Rumen hudutlarının müdafaası için icap eden tedbirleri almıştır.

Bazı sınıflar silâh altına çağrıldı

Bükreş 5 (A.A.) — Havas: Bundan evvel alınan tedbirleri takviye etmek üzere Romanya, birçok sınıfları silâh altına davet etmiştir.

Bulgaristan bitaraf

Sofya 5 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Sofya radyosu, yeni harp münasebetiyle yaptığı neşriyatta Bulgaristanın Avrupada kanlı hâdiseleri ihtirassız ve kinsiz fakat sarsılmaz bir barış, arzusuyla ve bütün hâdiseleri soğukkanlılıkla karşılamak azim ve kararile takip etmekte olduğunu bildirmiştir.

Radyo, toprak mahsullerini toplamak hususunda Bulgar çıkışına düşen vazifeyi hatırlattıktan sonra, bütün Bulgarları kralın etrafında itimad dolu bir ruh hür tek bir irade halinde tam bir birlik içinde birleşmeğe davet etmektedir. Millet hükûmetin elzem her türlü ihtiyat tedbirleri ile memleketin mukadderatına yorulmaz bir surette nezaret etmekte olduğuna kuvvetle kanidir.

Radyo, bu neşriyatı bitirirken milleti kıyasetsiz bir barış ve bitarâfîlik siyaseti içinde birleşmiş olan Bulgaristanın maddî ve kültürel refahı esrine soğukkanlılıkla devam etmeğe davet etmektedir.

Yiyecek maddeleri ihtikârına karşı tedbirler

Sofya 5 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Spekülatörlerin piyasadan çekmeğe teşebbüs suretile istifade ettikleri yiyecek maddelerinin bolluğundan dolayı, Nazırlar meclisi halkın işesini tanzim etmek ve spekülatörlerin sulistimallerine mani olmak maksadıyla tedbirler almıştır. Bu tedbirlere muhalif hareket edenler şiddetle cezalandırılacaklardır.

Sofya 5 — Bulgar gazeteleri, yarından itibaren, sabahleyin 6, akşam üzeri 4 sahife olarak intişar edeceklerdir.

Yunanistanın umumî seferberlik yaptığı tekzip ediliyor

Belgrad 5 — Yunanistanın Belgrad büyük elçisi, Yunanistanın fevkalâde askerî tedbirler alarak umumî seferberlik yaptığı hakkında çıkarılan haberleri resmen tekzip etmiştir. Alınan tedbirler, her hangi bir taarruz hareketine müteveccih olmayıp memleketin emniyetine mütealliktir.

Amerikan vapurlarını himaye için

Amerika, harp gemilerini Atlantik yolları üzerinde sıralamağı düşünüyor

Vaşington 5 (A.A.) — Kabine içtimaini müteakip, hariciye müsteşarı Edison matbuata beyanatta bulunarak Amerikalı müteccileri Avrupadan getiren vapurları muhafaza etmeğe matuf tedbirleri tetkik ettiğini söylemiştir.

Söylendiğine göre, Bahriye Nezareti, Amerika vapurlarının himayesi için harp gemilerini Atlantik yolları üzerinde sıralamağı düşünmektedir. Bu sayede Amerikalı müteccileri taşıyan ecebî vapurlar da himaye edilmiş olacaktır.

Mumailleyh, yarın bu hususta bir karar itihaz edeceğine ilâve etmiştir.

New - York 5 (A.A.) — Bahriye Nezareti, Amerikan vapurlarına zızkak yollar takip etmemelerini, yanlarına ve güvertelerine Amerikan bayrağı resmetmelerini ve bunları gece projektörlerle aydınlatmalarını tavsiye etmiştir.

Fransada fena tesir yapacak haber neşredenler 10 sene hapsedilecekler

Paris 5 (A.A.) — Resmî Ceride, herhangi bir ecebî devletin Fransa aleyhine girişeceği teşebbüsleri teşkil edecek veyahud ordu ve halkın efkârı üzerinde meşum bir tesir icra edilecek haberlerine neşirini meneden kararname neşretmiştir.

Bu kararname hilâfına hareket edecek olan bir ilâ 10 sene hapis ve 1.000 ilâ 10.000 frank para cezasına mahkûm edileceklerdir.

Suriyenin Fransaya merbutiyeti

Şam 5 (A.A.) — Suriye Meydan meclisi reisi, yüsk komiseri sulh taraftarı olan Polonyaya Almanyanın canıyane taarruzu karşısında Suriye efkârı umumiyesinin hissettiği infial ve Suriye halkının adalet ve hürriyet davasının müdafii olan Fransanın aslâne hareketine karşı beslediği takdir hislerini ifade etmiştir.

Suriye hükûmeti, Fransanın yanında yer almakla müftechir olduğunu ve Fransanın aslâne hareketini bilâkayıd tasvip ettiğini bildirmiştir.

İngilterede işe tedbirleri

Londra 5 (A.A.) — Ticaret Nezareti neşrettiği bir emirname ile memlekette yiyecek kontrolünü temin etmek üzere komiteler teşkil edilmesine müsaade etmektedir. Her komitenin 15 âzası olacaktır. Mahallî perakendeci tüccarlar komitede beş mümessil bulundurulacaklardır.

Muhtelif komitelerin salâhiyetleri mahallî ticaret teşekkülleri tarafından tesbit edilecektir.

İtalya ile Tunus arasında deniz ve hava münakalâtı normal şekilde

Tunus 5 (A.A.) — Tunus ile İtalya arasındaki deniz ve hava münakalâtı normal şekilde devam etmektedir.

İspanyada tevkifler

Valansiya 5 (A.A.) — Zabita, «Beynelmîl hissi kıvımda» teşkilâtı-nın başlıca erkânını, bilhassa ski Cümhuriyetçi Ziraat Nazirinin kız kardeşi Mme. Uribe'i tevkif etmiştir. Zabitanın Valansiya muntakasında komünist fırkasının teşkilâtını yeniden vücade getirmeğe çalışmış olan mezkûr fırkanın diğer erkânının peşine düşmüş olduğu haber verilmektedir.

Türkiye birinciliği güreş müsabakalarının tehir edildiği doğru değildir

Ankara 5 (A.A.) — Bejen terbiyesi genel direktörlüğünden:

2 Eylül 1939 tarihli Cümhuriyet gazetesinde İstanbulda yapılacak Türkiye birinciliği güreş müsabakalarının tehir edildiği hakkında bir haber görülmüştür.

Haber yanlıştır. Bu müsabakaların tehir edildiğine dair ne genel direktörlükten ve ne de federasyonlar dairesinden verilmiş bir haber yoktur.

Dün Lehler Almanlardan, Almanlar da Lehlerden birçok esir aldılar

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Düşman, şarkı yukarı Silezya' sanayi muntakasını süratle tahliye etmiştir.

Sieradz'da kıtaatımız, Varta nehrini geçmeğe muvaffak olmuşlardır.

Şimalde Koridorda çember içine alınmış olan Polonya ordusu, nevmidane savietlerle demir çemberi kırmağa uğraşmaktadır. Düşmanın vaziyetinin ümitsiz olduğunu gösteren alâmetler, dündenberi artmaktadır. Graudenz istihkâmları zaptedilmiştir.

Kıtaatımız, Kulm yakınında ve cenubunda Vistül nehrini geçmişler ve nehrin şark sahilinde süratle ilerlemeğe başlamışlardır. Şarkı Prusya kıtaatı, şiddetli bir muharebeden sonra Mlava şehrini ve istihkâmlarını zaptetmişlerdir. Mağlûp edilmiş olan düşman, yavaş yavaş cenuba doğru çekilmektedir.

Donanma, sahilin emniyeti için icap eden tedbirleri, usulü dairesinde itihaz etmektedir. Hava kuvvetlerimiz, Polonya semasına hâkimdir. Polonyalıların 40 tayyaresi düşürülmüştür. Bunlardan on beş, havada yapılan muharebelerde düşmüştür. Düşmanın muntazam ricatı, hava taarruzlarımızla izaç edilmektedir.

Şimal denizi sahilinde İngilizlerin modern harp tayyareleri Wilhelms-hafene, Cuxhaven ve nehir mansaplarında bulunan gemilere taarruz etmişlerdir. Avcı tayyareleri ile tayyare daffi topları süratle ve müessir surette mukabil taarruzlarda bulunmuşlardır. Neticede Cuxhavene karşı yapılan taarruzun önüne geçilmiş ve Wilhelms-hafen üzerine atılan bombaların hasar ıka etmelerine meydan verilmemiştir. Düşman tayyarelerinin yarısı düşürülmüştür.

Almanlar 15 bin esir almışlar

Berlin 5 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Silezyadan gelerek cenubi Polonyada süratle ilerlemekte olan Alman kıtaları, şimdikiye kadar on beş bin esir almışlardır. Polonyalıları, Krakoviden ve bu şehrin şimalindeki muntakadan geri çekilmektedir. Alman kıtaları ise, bunları çok yakından takip etmektedir.

Almanlar zehirli gaz kullanıyorlarmış!

Berlin 5 (A.A.) — Polonyanın Londradaki büyük elçisi, Alman tayyarecilerinin Polonyada zehirli gaz kullandıkları hakkındaki haberin resmen teyyüdüylediğini bildirmiştir. D. N. B. ajansı bu haberi bir kere daha tekbibe mezundur.

Polonya hükûmetinin halka beyannamesi

Varşova 5 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Hükûmet bugün öğle üzeri aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

Polonya Cümhuriyet hükûmeti, vaziyetin mâni tedbirler almasını icap ettirdiği bu dakikada, bu beyanname ile, bütün vatandaşları sükunî muhafazaya davet eder. Hükûmet, bütün halka şurasını temin eyler ki, Başkumandanın emri altında, en büyük gayretle ve Polonyanın ve mütteliklerinin zaferine sarsılmaz bir imanla, devletin müdafaası davasına sonuna kadar devam edecektir.

Leh tayyareleri Berline hücum etti

Varşova 5 (A.A.) — 30 Polonya tayyaresi bugün Berline bir hücumda bulunmuş ve hepsi üssülharekelerine dönmüştür.

Varşova 5 (A.A.) — Umumi karar-gâhın beş numaralı tebliği:

Düşman hava kuvvetleri, bütün memlekette taarruzlarına devam etmekte ve şehirleri ve asker kollarını bombardıman etmektedir.

Polonya hava kuvvetleri Cezchamow ve Radomska muntakalarında düşmanın zırlı müfrezelerini müessir bir tarzda bombardıman etmiştir. Düşmanın 14 tayyaresini düşürdük. Bizim altı tayyaremiz üslerine dönmüştür.

Cenubu garbi cephesinde düşmanın tazyıklı Warta - Szezerow - Kamiensk hattında durdurulmuştur.

Poznanya'da sükunet.

Gdynia garnizonu şiddetli bir ç

kiş hareketi yapmış ve düşmandan top, ağır mitralyöz ve esir almıştır.

Lehler de Almanlardan esir aldılar

Varşova 5 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor:

Cenubi Polonyada ve Polonyada mücadele devam etmektedir. Alman hududunda kıtalarımızın süratli hareketi, müdafaâ halindeki Alman kıtalarını bozmuştur. Takip esnasında kıtalarımız, birçok Alman esir almıştır.

Sieradza doğru Polonyaya girmiş olan Alman motörli kıtalarına karşı müessir bir mukabil taarruz yapıldığı kaydedilmektedir. Düşman, çok mühim miktarda tank ve zırlı otomobill terketmiş ve bu tank ve otomobillerdeki Alman askerleri esir alınmıştır. Esirlerin umumi yekûnu çok yüksektir.

Polonya üniformalı Alman askerleri

Varşova 5 (A.A.) — (Pat): Polonya arazisinde hareketi kolaylaştırmak üzere Almanlar, yeni yeni paraşütlerle inme teşebbüslerinde bulunmaktadır. Fakat Polonya makamlarının ve halkın bunları kolayca yakalamaya muvaffak olmaları üzerine, Almanlar şimdi yeni bir usul takip etmektedir. 4 Eylülde birçok Alman askeri, Polonya askeri üniformasını hamil olarak paraşüt ile inmiştir. Esasen bu, harp kaidelerinin Almanlar tarafından ilk ihlâli değildir.

Bombardıman edilen yerler

Varşova 5 (A.A.) — Dün birçok Polonya kasabaları bombardıman edilmiş ve birçok kişiler ölmüş ve yaralanmıştır.

Lodz civarında Zdunskawola kilisesinin üstüne bir bomba düşmüştür. Bir papasla dua etmekte bulunan bazı kimseler yaralanmışlardır.

Baby - Szamosin muntakasinda bir yolcu treni bombardıman edilmiştir. 15 kadar ölü vardır.

Piotrkow'da 30 kişi ölmüştür. Kutno'da 100 kişi ölmüş, 100 kişiden fazla yaralanmıştır.

Varşova 5 (A.A.) — Pat ajansı bildiriyor: Alman tayyareleri tarafından atılan yangın bombaları bir fabrika ile 4 evde yangın çıkarmış ve tramvay deposunu da kısmen tahrip etmiştir.

Varşova üzerine yapılan bir akın esnasında bir kaç tayyare düşürülmüştür.

Polonyalıları aid bir mitralyözün yanında dumdum kurşunları ve gazlı mermiler bulunduğuna dair Berliner Zeitung Am - Mittag gazetesi tarafından verilen haberi Pat ajansı yalan olarak tavsif etmektedir.

Paris 5 (A.A.) — Havas ajansının Varşova muhabininin bildirdiğine göre, bu sabah çok uzaklardan top sesleri işitiliyordu.

Amerikanın bitarâflığı

Muharip devletlere silâh ve mühimmat gönderilmesi yasak edilecek

Vaşington 5 (A.A.) — Reiscümhur Roosevelt tarafından Amerikanın bitarâflığı hakkındaki beyannamenin imzasından sonra Riyaseticümhur sarayında yeni bir toplantı yapılmış ve bitarâfîlik kanunu mucibince neşri icabeden ikinci beyanname tedkik edilmiştir.

Bu ikinci beyanname neşredilir edilmez muharip devletlere silâh, mühimmat ve harp levazımı gönderilmesi yasak edilecektir. Ambargo işini tatbik edecek olan daire derhal işe başlayabilecek bir vaziyettedir.

Mezkûr daire şefi, Green, Havas muhabirine yaptığı beyanatta muhatriplere silâh, mühimmat ve harp levazımının verilmesini durdurmak için bir telefonunun kâfi olduğunu söylemiştir.

Şili bitaraf

Santia (Şili) 5 (A.A.) — Reiscümhur Arguirre Cereña, Şili'nin bitarâfîlik muhafaza edeceğine resmen bildirmiştir.

İngiliz kabinesi

Yeni Kabine, dün akşam tayin edilen nazırlarla tamamlandı

Londra 5 (A.A.) — Yeni İngiliz Kabinesi, dün akşam tayin edilen Nazırlarla tamamlanmıştır.

Mac Donald müstemlekeler nazırlığını muhafaza etmektedir. Morrison, Lancaster kontluğu şansölyesi kalmakla beraber aynı zamanda işe nazırlığını da deruhte etmektedir. Aliver Stanley ticaret nazırlığında, de la Wear maarif nazırlığında, Walter Elliot sihihye nazırlığında, Brown iş nazırlığı ile millî servis nazırlığında, Leslie Borgin münakalat nazırlığında, Norman Smith ziraat nazırlığında ibka edilmişlerdir. Lord Mac Millan, yeni ihdas edilen haber verme nezaretine, Ronald Cross da harp ekonomisi nezaretine getirilmiştir.

16 yaşında bir kız evin balkonundan düştü, ağır yaralandı

Unkapanında Hacıkadın mahallesinde Orta sokakta 6 numaralı hanede oturan Arif kızı 16 yaşında Saliha dîl nakşam evin balkonundan kazaen sokağa düşmüştür. Saliha başından ağır surette yaralanmıştır. Haseki hastanesinde tedavi edilmektedir.

Times'in makalesi

Bu harp Alman milletini zulûmdan kurtaracak, İngiltere ile Almanya arasında itimad tesis edecek

Londra 5 (A.A.) — Times gazetesi yazıyor: B. Hitler'in bu defa verilmiş söze ihanette göstermiş olduğu sürat, bütün eski rekorları geçmiştir.

Hitler'in kendisine hiç bir fenalık yapmamış, hattâ bir gûna tahrikte bulunmamış olan bir memlekete ordularını ve tayyarelerini saldırmayı onu sulhsever Avrupanın uzlaşma bilmez bir düşmanı haline sokmuştur. İngiliz milleti, katıyyen riyakârlik etmeksizin bu haberin neticelerinden birinin Alman milletinin zulûmdan kurtarılması olacağını ümid etmekte bulunduğunu söyleyebilir. Bu harbin diğer bir neticesinin de iki millet arasında Hitler'in gayri mümkün kılmış olduğu itimadın tesisi olacağı ümid olunur.

İki arkadaş kavgaya ettiler

Beyoğlunda Tozkoparan, Bedredin sokakta oturan Süleyman ile İktisad Vekâleti İstanbul muntakasinda odacılık yapan arkadaşı Ali kavgaya etmişler, Ali, Süleyman başından demirle ağır surette yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Zehirli sinek

Feriha çok canı sıkılmış bir tavirle kocasının odasına girdi:

— Sana fena bir havadis vereyim mi? Abdullah geldi. Misafir odasında oturuyor.

Kâmil yüzünü buruşturdu:

— Eyvahlar olsun... dedi, şimdi dört beş gece bizde misafir kalacaktır. Yer-yüzünde ne saygısız adamlar var canım... Biraz kafamızı dinlemek, bızbız kalmak için sayfiyeye taşındık. Evimizde, herkesten uzak şöyle bir «oh!» diyeceğimiz zamanda da gece yatışı misafirleri akın etmeğe başladı...

Feriha kocasının sözünü kesti:

— Şimdi sen bunları bırak da Abdullahı buradan kaçırmak için bir çare bulalım... dedi.

Karı koca biran düşündüler. Kâmilin gözleri parladı:

— Buldum!... dedi, sen işi bana bırak... Yalnız Abdullahla konuşurken ben bir takım yalanlar atacağım. Sen bunları tasdik et. Sakın yalançı çıkarmağa filân kalkma... Anladın mı?

Feriha:

— Peki anladım... Cevabını verdi.

İkisi birden kalktılar. Misafirin bulundugu odaya girdiler. Abdullah:

— Yahü ne güzel köşkünüz varmış... diyordu, ben dünyada bir haftadan evvel buradan gitmem...

Feriha yarım ağızla:

— Burası sizin kendi eviniz istediğiniz kadar kalabilirsiniz, dedi.

Bir yandan da imdad bekler gibi kocasına bakıyordu.

Bir aralık Kâmil hazırladığı yalanı söylemenin sırası geldiğini anladı, Abdullah:

— Efendim, dedi, bu köşk çok iyi, çok güzel amma müthiş bir mahzuru var... Çok tenha bir yerde... Âdetâ dağ başında... Sonra birkaç zamandanberi buralarda azlı bir haydut türemiş, etrafı kasıp kavuruyor. Civarda girmediği ev kalmamış; hem de eli bıçaklı, gözü kanlı bir adam... Meşhur bir katilmiş... Şimdiye kadar 10-11 kişiyi öldürmüştü!

Feriha şaşkın şaşkın kocasının uydurduğu bu yalanı dinliyordu. Abdullahın alâkası da ziyadeleşmişti. Kâmil sözüne devam etti:

— Arka tarafımızda bir bahçe aşırı yerde bir köşk vardır. Bundan bir ay evvel oraya bir misafir gelmiş. Ev sahipleri misafiri köşkün en güzel odasına yatırmışlar... Gece yarısı azılı haydut bu köşke girmiş. Doğru misafirin odasına... Bicare adamcağızı uyurken kıştır kıştır kesmemiş mi? Ertesi sabah zavallı misafirin ölüsünü bulmuşlar...

Abdullah büyük bir alâka ile:

— Yaaa... Öyle mi, dedi.

Feriha kocasının yalanını hemen tasdik etti:

— Ne diyorsunuz efendim... Bu civardaki müthiş bir katil... Müthiş amma...

Kâmil anlatmağa devam ediyordu:

— İşin felâketi nerede biliyor musunuz... Bu müthiş katil birkaç gecedenberi bizim evin etrafında dolaşıyor. Felâketi görüyorsunuz değil mi? Yani bu evde yatmak müthiş bir tehlike... Biz de hemen buradan taşınmağı düşünüyoruz. Ne çare ki, münasip bir yerde bir ev bulamadık... Bu köşkte insan gece yatağa girerken sabahleyin sağ olarak kalkacağını pek ümid etmiyor doğrusu...

Abdullahın alâkası artık son haddini bulmuştu. Karı koca pek memnun görünüyordular. Muhakkak şimdi yihışık misafir palısını pirtısını toplayıp: «Bana müsaade, Allaha ismarladık...» deyip gidecekti.

Fakat birdenbire Abdullahın gözleri parladı:

— İyi ki, ben buraya gelmişim... dedi, bir hafta on gün kalıp bu korkulu günlerinizde size bekçilik ederim. Dost dedğiniz böyle zamanlarda belli olur. Hiç bu tehlikeli günlerde ben sizi bırakır mıyım?... Bir hafta on gün buradayım... Siz hiç merak etmeyiniz. Ben kara gün dostuyum...

Karı koca bu hiç ümid etmedikleri cevap karşısında sersemlemişlerdi. Kâmil:

— Teşekkür ederiz. Eksik olmayınız... dediler.

Abdullah bir kahraman tavrile buna cevap verdi:

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

— Rica ederim... Teşekküre ne hacet? Bu bizim vazifemiz... Dostluk böyle zamanlarda belli olur...

Kâmil uydurduğu yalanın bir faydası olmadığını görünce başka bir çare düşünmeğe başladı. Abdullahı gene bir yalanla buradan kaçırmaktan başka çare yoktu. Bunun için de hemen yeniden söze başladı:

— Sonra efendim bu köşkün ikinci büyük bir mahzuru daha var. Bu ötekinden de müthiş birşey... Nedir bilmiyor musunuz? İki aydanberi bu köşke «Zehirli bir sinek» müsallat oldu...

Abdullah gözlerini açtı:

— Zehirli sinek mi? O da ne? Bu yasma girdim, hiç böyle birşey işitmemiştim.

Kâmil memnundu. Bu yalanı ile Abdullahı adam akıllı korkutmuştu:

— Efendim bu sinek müthiş birşey... Civardaki birkaç köşkü dolaşmış...

Hattâ bir gece biraz yukarıdaki pembe köşke gelen bir kişiyi bu zehirli sinek sokmuş... Adamcağız iki saat içinde ölmüş...

Abdullah:

— Garip şey... Garip şey!... diyordu. Kâmil onu büsbütün korkutmak için:

— Yaaaa... Garip değil, müthiş birşey... Bilmem hatırlar mısınız, Bir müddet evvel gazeteler yazdı idi. Mısırdaki bir Firavunun mezarını açan âlimleri bir takım sinekler ısırılmışlar...

Bu âlimler hemen ölmüşler... İşte bizim köşkteki bu zehirli sinek de mutlaka bu cinsten bir hayvan... Hakikaten müthiş bir tehlike... Diyorum ya bu evde yatmak bir cesarettir.

Abdullah bir kahraman tavrile yerinde doğruldu:

— Hiç korkmayınız efendim... dedi, ben burada iken sizlere birşey olmaz.

Bu zehirli sineği yakalamak benim bournumun borcu olsun... Böyle nadide bir hayvanı yakalıyarak hayvanat, böyle mütehassıslarına vermek ilme büyük bir hizmet etmek demektir. Sırf bu zehirli sineği yakalamak için buradaki misafirliğimi icap ederse bir iki hafta daha uzatacağım... Bu hayvanı yakalayıp de sizi tehlikeden kurtaracağım...

Ev sahipleri şaşkın şaşkın birbirlerine baka kaldılar. O geceden sonra artık Abdullah âdetâ köşke yerleşmişti. Misafir zehirli sineğin adını «Nadide mahlûk» koymuştu. Bütün günü «Nadide mahlûku yakalıyacağım!» diyerek duvarlarda gördüğü at sineklerinin filân üzerine atılıyor, vazoları, tabak, çanakları kırıyor. Geceleri ise Abdullah büsbütün faaliyete geçiyordu. Azılı katili ele geçirmek için tabanca ile koridorlarda bahçede dolaşıyordu. Hattâ bir gece bahçedeki bir gürültüden şüphelenerek pencereden dışarıya iki el silâh atmış; Feriha ile Kâmilin ödünü koparmıştı. Köşkte rahat diye birşey kalmamıştı. Azılı haydutla, zehirli sineği hâlâ yakalıyamadığı için Abdullah misafirliğini uzattıkça uzatıyordu. Nihayet bir gün Feriha ile Kâmil Abudullah:

— Aman, dediler, haberiniz var mı? Meşhur azılı katili yakalayıp hapse atmışlar... Sonra bizim komşulardan bay Mehmed de zehirli sineği öldürmüştü... Artık hiç bir tehlike kalmadı...

Karı koca artık Abdullahın köşkten gitmeğe karar vereceğini umuyorlardı lâkin Abdullah sordu:

— Acaba zehirli sineklerin hepsini mi öldürdüler...

— Hepsini, hepsini öldürmüşler... Artık hiç bir tehlike kalmadı...

Abdullah gülümsedi:

— Oh, dedi, ne âlâ... Şimdiye kadar azılı katille zehirli sineği yakalıyacağım diye çabaladım durdum. Bu köşkün zevkini çıkaramadım. Şimdi de 15,20 gün burada rahat edeyim, yorgunluğumu dinlendireyim. Bu köşkün zevkini çıkarayım...

Hikmet Feridun Es

Ev, Apartman kiralamak için

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

«Akşam»ın KÜÇÜK İLÂNLARI En süratli ve en ucuz vasıta.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Türkiye Radyosu
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kc./s. 20 K. Q.

TÜRKİYE SAATİLE
ÇARŞAMBA 6/9/39

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 - Udi Fahri - Hicaz şarkı (Bahar olsa çemenzar olsa), 5 - Santur taksimi - Zühtü Bardakçılı, 6 - Udi Ahmet - Segâh şarkı (Bakıp ahvali perişanına ar eyle gönül), 7 - Ethem efendi - Hüz-zam şarkı (Eşki çeşmim hasretinle ağı-lıyor), 8 - Refik Fersan - Mahur türkü (Te-peler tepeler), 9 - Falze - Nihavent şarkı (Kız sen geldin çıksın), 10 - Refik Fersan - Mahur şarkı (Kırplığına sürme çek), 21.30 Haftalık posta kutusu, 21.45 Negeli plâklar - R. 21.50 Müzik (Melodiler), 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş-kın), 1 - Rudolf Nützalter Haydi bana bir hava daha çal, 2 - Fransız Lehar Çocuk prens operetinden vals, 3 - Mozart Re Ma-jör divertimentodan Menuet dansı, 4 - Em-merich Kalman Hollandalı kadın opere-tinden potpuri, 5 - Peppi Müller La Paloma şarkısı üzerine potpuri, 6 - Ziehrer Viyana-lı küçük kız, 23 Son ajans haberleri, zi-raat, esham ve tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat), 23.20 Müzik (Cazband - Pl.), 23.55 - 24 Yarınki program.

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl., 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti-cümhur bandosu - Şef: İhsan Küncer), 1 Furgeot Mars, 2 - G. Pares «Fiametta» mazurka, 3 - Keler - Bela Romantik uvertür, 4 - Léo Delibes Coppélia balesi seleksiyonu, 5 - Gustave Michiels Çarşamba No. 1.

19 Program, 19.05 Müzik (bir konserto), 19.30 Türk müziği (İncesaz faslı), 20.15 konuşma, 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20.50 Türk müziği: (Müsterrek ve solo tagannî) Okuyanlar: Melek Tokgöz, Mustafa Çağlar, Çalanlar: Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Zühtü Bardakçılı, 1 - Bestenigâr peşrevi, 2 - Bimen Şen - Bestenigâr şarkı (Derdimi umma-na döküm), 3 - Evci türkü (Atladım bahçene girdim), 4 -

30 Polonya tayyaresi Berline hücum etti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

eylül 1939 saat 17 den itibaren Almanya ile harp halinde bulunduğunu 5 eylülde Milletler Cemiyetine resmen bildirmiş ve keyfiyetin aza devletlere ıblâğını istemiştir.

İki Alman, bir İngiliz vapuru batırıldı

Londra 5 (A.A.) — Haber alındığına göre, Alman Alında ve Fritzen vapurları batırılmış ve mürettebatı kurtarılmıştır.

Diğer taraftan İngiliz Bosni vapuru Almanlar tarafından batırılmıştır. Mürettebat, biri müstesna olmak üzere, Norveçli Eidanger petrol gemisi tarafından kurtarılmıştır.

Milliyeti meçhul bir vapur battı

Malmoe 5 (A.A.) — «Arbete» gazetesinin yazdığına göre milliyeti meçhul bir vapur daha Öresund'un cennubunda bir Alman mayına çarparak batmıştır. Fakat vapurun enkazı bulunamadığından infilâkın diğer bir sebebden ileri gelmiş olması da muhtemeldir.

Ancak bugün Malmoe civarında Limhauna gelmesi beklenen Letonyalı «Umanta» vapurundan şimdiye kadar hiçbir haber alınmamıştır.

Londra 5 (A.A.) — Wilhelmshavenin İngiliz tayyareleri tarafından bombardımanında iki Alman zirhlisine müteaddid bomba isabetleri olmuştur. Tayyarelerin bir kısmı üslerine dönmemiştir.

Londra 5 (A.A.) — İstihbarat Nezaretince bildirildiğine göre, 4/5 eylül gecesi İngiliz tayyareleri Ruhr üzerinde uçarak Alman milletine hitaben 3 milyondan fazla beyanname atmıştır. Düşman tayyareleriyle karşılaşmamışlardır. Tayyarelerin hepsi üslerine dönmüştür.

Alman istikşaf tayyarelerinin Fransa üzerinde uçuşu

Paris 5 (A.A.) — Düşmanın istikşaf tayyarelerinin yapmış oldukları bir cevân üzerine tehlike işareti verilmiştir. Düşman tayyarelerinin Fransa hatlarını her geçişinde tehlike işareti verilecektir.

Rouen 5 (A.A.) — Rouen'de saat 6.15 ten 7.15 e kadar hava tehlike işareti verilmiştir.

100 Fransız mebusu asker oldu

Paris 5 (A.A.) — Kırk yaşından fazla olan parlamento azasının mebusluktan istifa etmesinin asker olabilecekleri hakkındaki emirnamenin bu sabah Recmi Gazetede intişarı üzerine 100 mebus askere gitmiştir.

Diğer taraftan Başvekil Daladier'in münasip bir zamanda Kabinede bazı tadilat yaparak bir harp hükümeti teşkil edeceği haber alınmıştır. Kabineye girecek yeni aza arasında bilhassa Blum, Flandin, Marin, ve Bouisson'un isimleri geçmektedir.

Bir İsveç gazetesine göre harp uzun sürmeyecek

Stokholm 5 (A.A.) — Goteborgs Handelstidning, geçen harpten daha kısa bir harp olacağını tahmin etmektedir. Zira, Almanya muharebeye geçen harbin ilk üç senesinden sonra mevcut olan kılığa benzeyen kılık içinde ve çok fena bir malî vaziyet dahilinde başlamıştır.

Demokrasilerin Alman milletine değil, Hitlerizme karşı harbetmekte olduğunu yazan bu gazete, Alman milletinin bu davaya sehabet etmekten vaz geçeceği dakikada sulhün temin edileceğini beyan etmektedir.

İngilterede mecburi askerlik
Londra 5 (A.A.) — 18 den 45 kadar mecburi askerlik kanununu, Avam kamerasından sonra Lordlar kamarası da kabul etmiştir.

Kanunun meriyete girmesi için kralın imzası kalmıştır.

Nepal hükümeti 8000 asker gönderiyor

Londra 5 (A.A.) — İstihbarat Nezaretini bildiriyor:

Nepal hükümeti Hindistandaki İngiliz kıtalarını takviye etmek üzere 8.000 askeri İngiltere hükümetinin emrine vermediği teklif etmiştir. Teklif, kabul edilmiştir.

Dikkate değer bir italyan tebliği

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Şimdi vaziyet tamamen anlaşılıyor: Mussolini, 31 ağustosta İngiltere ile Fransaya bu uzlaşma yolunu teklif ettiği vakit, hiç şüphe yok ki Hitler bundan haberdar idi. Hitlerin malûmatı, hattâ muvafakatı olmadan, Mussolini'nin Fransa ve İngiltereye böyle bir konferans teklif etmesine imkân tasavvur olunamaz. (İtalyan tebliği için bu cihetini nezaketten meskût geçiyor). Şu halde bir taraftan, 31 ağustosta Mussolini tarafından böyle bir uzlaşma teklifi yapılmasına rıza gösteren Hitler, aynı günün gecesi Polonyaya taarruza başlıyor! Bundan maksadı hem uzlaşmayı temin etmek, hem de aynı zamanda Polonyada askeri bir emri vâki ile vaziyetini takviye etmekti. Netekim, İngiltere ve Fransa konferans fikrini sulhü kurtarmak için son bir çare diye kabul ettikleri halde, Hitler bu teklifin kabulü için 24 saat daha mühlet istiyor. Bundan da maksadı Polonyadan almak istediği yerleri konferanstan veya muhtemel bir mütarekeden evvel bilfiil işgal ederek, masa başındaki sözlerine silahının mükteseb kuvvet hakkını ilâve etmekti. İngiltere ile Fransa bu oyuna gelmedikleri için teşebbüs boşa gitti.

İtalyan tebliği şu cümle ile bitiyor: «Almanya hükümetinin fikri lâhik olmadıkça, bundan sonra İtalya hükümetinin başkaca bir gayret sarfetmeyeceği kendisine bildirilmiştir.»

Bu da gösteriyor ki evvelki uzlaşma teşebbüsünde de pek tabii olarak Almanyanın rızası alınmıştı.

İtalyanın neşrettiği bu tebliğ, Hitlerin son dakikada, sulh teşebbüsünü İngiltere ve Fransanın cevabını beklemeden, hemen taarruza geçmek suretile nasıl iflâsa uğrattığını isbat ediyor.

Bunda zaten kimsenin şüphesi yoktu. Asıl dikkate değer nokta, bütün harp mesuliyetini üzerine yükleterek Hitleri açık surette itham eden bu tarihî vesikanın, İtalyada, resmi tebliğ şeklinde neşredilmesidir.

Necmeddin Sadak

Athenia vapuru

Amerika protesto için hazırlanıyor

Vaşington 5 (A.A.) — Amerikanın Londra büyük elçisi Kennedy'den Vaşingtona gelen bir raporda, batan Athenia vapurundan kurtulanların Glasgow'a geldiği bildirilmektedir. Ölen Amerikalıların sayısı henüz tamamlı belli değildir.

Amerika büyük elçisi, kurtulanlardan birinin Athenia'yı torpilleyen denizaltı gemisini görmüş olduğu hakkındaki ifadesini tesbit etmiştir. Amerika deniz ataşesi bu babta tahkikat yapmaktadır. Amerika hükümeti, alâkadarlar nezdinde protestoda bulunmadan evvel icap eden vesikaları toplamaktadır.

YENİ TÜRK

Eminönü Halkevi tarafından her ay neşredilen Yeni Türk mecmuasının 81 inci sayısı fevkalâde münecatla intişar etmiştir. Bu sayısında 30 Ağustos (Yeni Türk), dünya dillerinin tasnifi (Hüseyin Namik Orkun), Kızılbaş şairleri (Vahit Lütfi Salcı), Kibar dilenci (Hikâye - Naki Tezel), Türkiye'de istatistik teşkilâtı tarihçesi (Mehmed Halid Bayrı), Osman Gazinin nesep ve hüviyeti hakkındaki tenkide cevap (İsmail Hami Danişmend), Memleketi tanımak (Türk Zafer Tunaya), L'ar Ture (Osman Şevki Uludağ), Halk âdetleri ve inanmaları (Hüseyin Namik Orkun), Ahmed Refik (Bedriye Adsız), Türkiye'de neşriyat hareketleri (Yusuf Ziya Binatlı) gibi çok mühim makaleler iki şiir ve mecmuaların tenkidleri vardır.

Bu kıymetli kültür ve sanat mecmuasını okuyucularımıza tavsiye ederiz.

İstanbul Cümhuriyet Müddeiumumiliğinden:

Kars âzalığına tayin kılınan ve İstanbulda bulunan Beyazıt hâkimi Burhan Beğenin âcilen memuriyetimize müracaatı ilân olunur.

İngiltere Kralı orduya mesajında diyor ki:

“İngiliz ordusu hiç bir zaman bugünkü kadar haklı bir davayı müdafaa için harp meydanına çağırılmış değildir,,

Londra 5 (A.A.) — İngiltere kralı, dün akşam B. Hoare Belischa'ya aşağıdaki telgrafi göndermiştir:

«İngiliz ordusu, uzun ve şerefli tarihinde, hiç bir zaman bugünkü davamız kadar haklı bir davayı müdafaa için harp meydanına çağırılmış değildir. Hiç bir zaman İngiliz ordusu, gayeleri bu kadar mühim ve memleketimizin ve hakikatta bütün medeniyentin istikbal için hayati ehemmiyeti haiz olan bir cüdale atılmış değildir. Vukua gelecek müsademe ve muharebelerde ordunun her neferinin vazifesini tehliklerle yapacağını takdir etmekte olduğumuzu bilirim. Cenabı Haktan sizi muhafaza ve silâhlara muvaffakiyet ih-san etmesini niyaz ederim.»

B. Hoare Belischa, ordu namına krala teşekkür etmiştir.

Kralın hava kuvvetlerine mesajı

Londra 5 (A.A.) — Hava kuvvetlerine gönderdiği bir mesajda, kral şöyle demektedir:

«Royal Air Forces'un daha eski servislerden geri kalmıyan bir ananesi vardır. Girmeye mecbur kaldığımız mücadelede bundan evvelki harpten daha büyük mesuliyetler altına girmiş bulunuyorsunuz. Bunlardan en mühimmi İngiliz adalarının muhafazası isidir. Bilginize ve cesaretinize itimad ettiğinden emin olabilirsiniz. İcab eden işleri başarmaya biliyoruz.»

İzmir Telefon Müdürlüğünden

- 1 — İdare İhtiyacı için satın alınacak 4000 metre 50 devreli denizaltı telefon kablosu kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Muhammen bedeli (16.000) on altı bin lira, muvakkat teminatı 1.200 lira olup eksiltmesi 9/10/939 tarihli pazartesi günü saat 11 de İzmir telefon müdürlüğü binasında müteşekkil satınalma komisyonda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ile diğer kanunî vesaki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 10 a kadar mezkûr komisyon reisliğine vereceklerdir.
- 4 — Şartnameler her gün İzmir ve İstanbul telefon müdürlüklerinde parasız verilecektir. (6436)

İzmir Telefon Müdürlüğünden

- 1 — İdare İhtiyacı için satın alınacak «Manesman» tipinde çelik borulu 76 adet direk açık eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Muhammen bedeli (3812) üç bin sekiz yüz on iki lira, muvakkat teminatı 235 lira 90 kuruş olup eksiltmesi 9/10/939 tarihli pazartesi günü saat 15 de İzmir telefon müdürlüğü binasında müteşekkil satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ve diğer kanunî vesakile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaat edeceklerdir.
- 4 — Şartnameler her gün İzmir ve İstanbul telefon müdürlüklerinde parasız verilecektir. (6437)

Kadıköy Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Kayıtlara başlanmıştır. 15 Eylül'e kadar her gün 9—12 ve 2 — 4 de kadar ilk ve orta mektep mezunları müracaat edebilirler. (6924)

izmir için bayi aranıyor

YENİGÜN mecmuasını İzmirde tevzi edecek mutemed bir bayi aranıyor. Ankara caddesi Adalet Han 10 numaraya müracaat olunması.

Haftada iki gün ikişer saat çalışmak üzere Fransızca bilir orta tahsilli bir bayan
DAKTİLO aranıyor
İsteyenler pazartesi ve perşembe günleri saat on birde Galatada Bahtiyar hanında 49 numaraya müracaat etmeleri

Kaput bezi ve iplik Malatya bez ve iplik

Fabrikaları T. A. Şirketinden:
Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın
Silindiri 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çifci) kaput bezi, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 numara vater iplikleri imalatı piyasaya arz edilmiştir.
Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bulvarı And apartman No. 4 daireye müracaat edilmesil.
Telgraf adresi: Çeşit - Ankara Çeşit - Adana

Hava kuvvetleri namına Kingsley Wood, şu cevabı vermiştir:

— Kraliyet hava kuvvetleri, kral tarafından gösterilen şahsi alâkadan dolayı bahtiyardırlar. Bu kuvvetler, ellerinden geleni yapmağa karar vermişlerdir.

İngiltere kralı ile Fransa ve Polonya cümhurreisleri arasında telgraflar

Londra 5 — İngiltere ve Fransanın harbe girmesi münasebetile İngiltere kralı ile Fransa ve Polonya reisicümhurları ve Fransa Resicümhurile Polonya Cümhurreisi arasında hararetli telgraflar teati edilmiştir.

İngiliz Başvekilinin Fransız Başvekiline telgrafi

Paris 5 (A.A.) — Chamberlain, Başvekil Daladier'ye bir telgraf göndermiştir. Bunda Başvekil sulhün idamesi uğrunda İngiltere ve Fransa tarafından sarfedilen gayretlere işarettikten sonra milletlerin hiçbir zaman şimdiki kadar haklı bir dava için harbe girmemiş olduklarını iki millet tarafından ihtiyar edilen fedakârlığın boşa gitmeyeceğini ve hakkın galebe çalacağını kaydetmektedir.

Daladier, bu telgrafa verdiği cevapta, bilhassa Polonya'nın maruz kaldığı bu hoyratça ve haksız tecavüzden sonra İngiltere ile Fransanın zafer istihsal edilinciye kadar kardeşçe gayretlerini birleştirmeye karar verdiklerini tebarüz ettirmiştir.

AGARAN SAÇLARA

saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhi saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Üsküdar asliye hukuk hâkimliğinden:
939/432
Beykozda Yalı köyünde Orta Çeşmede 108 numaralı hanede sakin Zekiye tarafından kocası aynı hanede mukim Ahmed aleyhine açılan boşanma davasından dolayı müddeaaaleyhe gönderilen dava arzualı sureti mumaileyhin bir semti meçhule gittiğinden dolayı bilâ tebliğ iade edilmiş olmağla ilânen tebliğat icrasına karar verilerek dava istidası suretiyle 16/10/939 pazartesi günü saat (10) da daveti mütaazamın davetiye varakası mahkeme duvarına talik edilmiş olduğundan (20) gün zarfında dava istidasa cevap vermek ve yevmi mezkûrda mumaileyh Ahmed mahkemeye gelmek üzere keyfiyet ilân olunur. M. 2145

Zayı — 926 senesinde İstanbul Nafia fen mektebi âlisinden almış olduğum şehadetnamemi zayı ettim, yenisini çıkartacağımın eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. 89 No. 11 Adnan Özkan

İstanbul beşinci icra memurluğundan:
39/1979

Bir borcun temini için mahcuz bulunan Lorens Super marka altı lâmbalı 100 lira muhammen kıymetli radyo 8/9/939 cuma günü saat 15 te İstinye çarşısında açık artırma ile satılacaktır. Birinci artırmada teklif edilen bedel takdirden kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmazsa ikinci artırması 11/9/939 günü aynı saatte yapılacaktır. Almak isteyenlerin yevmi saatı mezkûrda mahallinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. M 2143

Çocuklar, ihtiyarlar ve hastalıktan yeni kalkanlar için gıda

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

Vitamin ve kalori cihetile çok zengindir. KANZUK UNLARI, besler ve kuvvetlendirir, çok kolay hazmolar. Çocuklarda ishal gibi barsak rahatsızlıklarını mucip olmaz.

Eşsizdir, mükemmeldir, sıhhi olarak hazırlanır, Katiyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

Kanzuk pirinç unu - Kanzuk patates unu - Kanzuk yulaf unu - Kanzuk mercimek unu - Kanzuk bezelye unu - Kanzuk irmik unu - Kanzuk nişasta unu - Kanzuk çavdar unu.

Çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depolarile büyük bakkaliyelerde vardır

Umumi deposu: İNGİLİZ KANZUK eczanesi, Beyoğlu - İstanbul

İstanbul perakende satış yeri: Bahçekapı Zaman ihtiyat deposu.

İzmir acentası: TÜRK ECZA DEPOSU

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve liste numaraları miktar ve cinsleri aşağıda yazılı malzeme 12/10/1939 Perşembe günü saat 15,30 dan itibaren liste sırasile ve ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her liste hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (6922)

Liste No.	Malzemenin ismi	Muhammen bedel Lira Kr.	Muvakkat teminat Lira Kr.
1	Kurşun malzeme	16.100 kilo 4425, 00	331, 88
2	Galvanize sac	7.450 adet 24677, 50	1850, 81
3	Çinko levha	30.000 kilo 5400, 00	405, 00
4	Teneke levha	4.300 adet 2112, 50	158, 44
5	Ahşap travers rap-tiyesi imaline mahsus lama demiri	60 ton 7200, 00	540, 00

İstanbul Belediyesi İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

- 1 — Muhammen bedeli 3150 lira tutan yedi bin kilo temiz paçavra açık eksiltme usulile satın alınacaktır.
- 2 — Muvakkat teminat 236,25 liradır.
- 3 — Eksiltme 18/9/939 Pazartesi günü saat 15 te Metro han binasının beşinci katında toplanacak olan Arttırma ve eksiltme komisyonunda yapılacaktır.
- 4 — Bu işe ait şartnameler idarenin Levazım müdürlüğünden parasız tedarik edilebilir.
- 5 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve muvakkat teminatları ile ilân edilen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları. (6907)

İstanbul Ziraat mektebi satınalma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı kilo	fiatı kuruş	İlk teminatı lira
Beyaz peynir	1500	40	
Kaşar peynir	1000	65	93.75
Mangal kömürü	3500	4	
Meşe odunu	200 çeki	310	
Gürge odunu	50 çeki	310	68.62
Sömi kok	60 ton	2200	99.—

İstanbul Ziraat mektebinin cins ve miktarı yukarıda yazılı bulunan ihtiyaçlarının 21/9/939 Perşembe günü saat 10 da Beyoğlu İstiklâl caddesi 349 numara-la Liseler muhasebeciliğinde toplanan komisyonda açık eksiltmesi yapılacaktır. İsteklilerin belli saatten evvel mezkûr muhasebeye yatacakları ilk teminat makbuzu, yeni yıl Ticaret Odası vsikası ve diğer vesikalarla birlikte eksiltme saatinde komisyona gelmeleri. Evsaf ve şartnameyi her gün adı geçen muhasebecilikte görüp öğrenmeli. (6993)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi satınalma komisyonundan:

Deniz nakil vasıtaları için «66» kalem tamir, işletme, müteferrika demirbaş vesair malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır. Tahmin bedeli «3614» lira «70» kuruştur.

- A — Şartnameler Merkezimiz Levazımından parasız alınır.
- B — Eksiltme 19/9/939 Salı günü saat 14 de Galatada Karamustafapaşa sokağında mezkûr merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır.
- C — Muvakkat teminat parası «271» lira «10» kuruştur.
- D — Eksiltmeye gireceklerin 1939 senesi ticaret Odası vesikalarını göstermeleri şarttır. (6909)

İstanbul P. T. T. müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 50 çift hurg, 100 adet büyük, 100 adet orta boy, 50 adet küçük boy müvezzi çantasının alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 20/9/939 Çarşamba saat 15,30 da B. Postahane binası birinci katta P. T. T. müdürlüğünde müteşekkil Alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen bedel 3525 lira, muvakkat teminat 264 lira 38 kuruştur. Taliplerin tipe esas nümuneleri ve alıma esas fennî ve eksiltme şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalem Levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 939 senesine ait Ticaret Odası vesikası, muvakkat teminat makbuzile birlikte komisyona müracaatları. (7004)

* İstanbul Belediyesi ilânları *

İstanbul Belediyesi mezar İdaresinden:

369 mezar numarasına kayıtlı 1675 gram, 18 parça gümüş bardak, kadeh ve saire sahibi Alekra tarafından kaldırılmamıştır. İlân tarihinden itibaren on beş gün içinde kaldırılmadığı takdirde mezar ile satılacağı ilân olunur. (7006)

Yatılı

ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ

Yatısız

1 — Ana — İlk — Orta ve Lise kısımlarına talebe kaydına başlanmıştır. Hergün saat 10 - 17 ye kadar Müdürlüğe müracaat edilebilir. (Telefon: 42517)

2 — Eski talebenin 10 Eylül'e kadar kayıtlarını yenilemeleri gerektir; aksi takdirde, yerlerinin muhafaza edilememesinden okul idaresi mesuliyet kabul etmeyecektir.

3 — Okula kayıt ve kabul şartlarını gösterir proseptüs, isteyenlere bedelsiz olarak gönderilir.

Erkek

NIŞANTAŞI

Halil Rifat paşa Konağı
Başmabeyincilik Konağı

Kız

BU GÜN KUMBARASINA PARA ATAN KÜÇÜK EL

YARIN ÇEK DEFTERİNE İMZA ATAN BÜYÜK EL OLACAKTIR

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Üsküdar asliye hukuk hâkimliğinden
939/787

Paşabahçe Tuğla fabrikasında 19 numaralı hanede oturur Zeynep tarafından kocası aynı hanede sakin Remzi Coşgun aleyhine açılan boşanma davasından dolayı müddeaaaleyhe gönderilen dava arzuhalî sureti mumaileyhin bir semti meçhule gittiğinden dolayı bilâ teblig lade edildiği cihetle ilânen tebligat icrasına karar verilerek dava istidatı suretiyle 9/10/939 pazartesi günü saat (14) de daveti mutazammın davetiye varakası mahkeme duvarına talik edilmiş olduğundan (20) gün zarfında dava istidasına cevap vermek ve yevmi mezkûrda müddeaaaleyh Remzi mahkemeye gelmek üzere keyfiyet ilân olunur. M. 2144

Zayı — Kurtuluş Rum erkek ilk kulundan 928 - 929 ders yılında almış olduğum diplomayı kazaen kaybettim, yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Kurtuluş Gaytancı sokağında 34 No. da sakin: Pandeli oğlu Yani Papadopulo

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme şekli	saati
Çektirme	1 adet	4480 —	336 —	Açık eks.	14
Çektirmeye konacak motor	1 adet	4200 —	315 —	Açık eks.	15
I — Karadeniz sahillerindeki yapı mahallerinde de yaptırılabilir esasına göre değiştirilen şartnamesi mucibince 1 adet çektirme ve bu çektirmeye konacak motor hizalarında gösterilen usullerle yeniden eksiltmeye konmuştur.					
II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.					
III — Eksiltme 22/IX/939 Cuma günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.					
IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.					
V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (6985)					

MAZON MEYVA TUZU

MİDE

RAHATSIZLIKLARI, YANMALARI, MİDE AĞRILARI ve EKŞİLİKLERİNİ ve YEMEKLERDEN sonra bütün vücutta hissedilen çöküntü ve AĞRILIK ile kolayca mücadele için HAZMIN en müessir musahhihi olan MAZON Meyvatuзу alınız.

Mazon ismine ve HOROS markasına dikkat ediniz

Yüksek Deniz Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

Lise mezunlarına:

Mektebimiz yüksek sınıfı için liseyi tamamlamış talebe kaydı 20/9/939 tarihine kadar devam edecektir.

1 — Yüksek tahsil müddeti «3» senedir. Mektep yatılı ve parasızdır. Gages, ticaret gemilerimize kaptan ve makinist ve deniz mesleki için fen adamı yetiştirmektedir.

Mektebe kabul olunan talebenin giyimi, yiyimi ve sair hususları mektep tarafından temin edilir.

2 — Yazılmak için pazardan maada günlerde mektebe müracaat edilmelidir.

3 — İsteklilerin mektep müdürlüğüne karşı yazacakları istidalarına aşağıdaki vesikaları rapr eylemeleri lazımdır.

A — Hüviyet cüzdanı,

B — Aşı kâğıdı,

C — Mektep şahadetnamesi veya musaddak suretleri,

D — Polisçe musaddak iyi hal kâğıdı,

E — Velilerinin sarıh adres ve imzaları,

F — 6 adet fotoğraf 6X9 ebadında.

4 — Fazla malûmat için Ortaköyde mektep müdürlüğüne müracaat edilmelidir. İstanbuldan gayri mahallerden yapılacak müracaatlara matbu mektep duhul bilgisinden gönderilir. (6629)

EKZAMİN

Ekzemanın ilâdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her Eczanede kutusu 50 Kuruştur.

Beyoğlu Tepebaşı - Yeniyol

Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Okulu

Tam devreli Lise - Ticaret mektebi Almanca öğretmek için ihzari sınıflar

Derslere 15 Eylül Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 8 Eylülden itibaren her gün saat 9 dan 12 ye kadar (Nüfus veya ikamet teskeresi, mahalli hükümet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu, çiçek ve tifo aşısı kâğıtları 6 fotoğraf ve mektep tasdiknamesi veya diplomasile) yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesil.

İkmal imtihanları 13 Eylüldeyir.

Yüksek iktisad ve ticaret mektebi müdürlüğünden:

Tahsil müddeti üç yıl olan yüksek iktisad ve ticaret mektebine talebe kayıt ve kabulüne 15/Eylül/1939 da başlanarak 30/Eylül/1939 nihayet verilecektir.

Kabul şartları:

a — Lise bitirme ve olgunluk sınavlarını başarmış olmak

b — Ticaret liselerinden mezun olmak.

Kayıt müddeti içinde pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 9,30 — 12,50 arasında müracaat edilmelidir.

İSTANBUL TİCARET LİSESİ:

A — Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi müdürlüğüne bağı ve tahsil müddeti üç yıl olan ticaret lisesine talebe kayıt ve kabulüne 1/Eylül/939 da başlanarak 15/Eylül/939 da nihayet verilecektir.

Kabul şartları:

a — Üç senelik orta mektep tahsilini bitirmiş olmak,

b — Dört senelik ticaret mekteplerinden mezun olmak «bu mekteplerden mezun olanlar lisenin birinci «ihzari» sınıfında okumazlar.»

c — 18 yaşından büyük olmamak

d — Ticaret lisesinin, tahsil müddeti dört yıl olan, orta ticaret kısmına kabul şartları:

a — İlk mektep mezunu olmak,

b — 15 yaşından büyük olmamak.

Ticaret lisesi ile orta kısmının kayıt müddeti içinde salı ve cuma günleri saat 9,30 — 12,30 arasında müracaat edilmelidir.

Ticaret lisesine ve orta kısmına kayıt edilecek talebelerin velileriyle birlikte müracaatları lazımdır. «+»

«+» Kayıt edilmek için müracaat edeceklerin getirmek mecburiyetinde oldukları vesikalar.

1 — Mektep müdürlüğüne hitaben bir dilekçe,

2 — Mektep diploma veya tasdiknamelerinin asılları

3 — Nüfus kâğıdı.

4 — Aşı kâğıdı ve sıhhat raporu.

5 — İyi hal kâğıdı

6 — 6 tane 4,5. X 6 büyüklüğünde kartonsuz fotoğraf. (6670)

Kırıkkale gedikli usta hazırlama okulu birinci sınıfına talebe alınıyor

1 — Yatılı ve parasız olan Kırıkkale askeri sanat lisesindeki gedikli usta hazırlama okulu birinci sınıfına aşağıdaki şartlara göre talebe kaydı kabulüne başlanmıştır.

2 — Kaydı kabul şartları:

A» Beş sınıflı ilk okulu bitirmiş olmak.

B» Vücudünün teşekkülü düzgün ahenkli, sıhhati yerinde olmak,

C» Kendisi ve ailesi kusursuz bir ahlak ve seciye sahibi olmak,

D» Terk itahsil müddeti iki seneden fazla olmamak,

E» 14:17 yaşında olmak ve bu yaşlara ait boy ve ağırlık hadlerine uygun olmak.

F» Evvelce gördüğü tahsil derecesini gösterir şahadetname ve tasdiknamayı haiz bulunmak,

G» Gedikli okuldan ders ve vukuat, sağlık durumlarından çıkarılmış olmamak,

H» Köy veya nahiye olmak ve nüfus hüviyet cüzdanında doğduğu köy veya nahiye yazılı olmak, yahut köy ve nahiyeden farkı olmayan ve orta okulu bulunmayan kaza merkezlerinde doğmuş bulunmak ve bunlardan tahsil için kaza ve şehirlere gelmiş olmak,

3 — Bu şartları haiz olanlar askerlik şubelerine müracaat ederek fazla izahat alırlar.

4 — Askerlik şubelerince kaydı kabul için müracaat Eylül sonuna kadar kabul edilir. (236) (6364)

müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, KANI temizler, sıhhatin lâtif bir yardımcısıdır. MİDE ve BARSAKLARI alıştırır ve yormaz. İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliğinde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

Adet	1.000 Liralık	4.000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji

Arnavutköy, Tel. 36.160

Robert Koleji

Bebek, Tel. 36.163

ERKEK KISMI

Mektep İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca lisan dersleri. Muhtelif sporlar İngilizce için ihzari sınıflar.

ORTA KISMI - LİSE KISMI - MÜHENDİS KISMI

Mektep her seneki vaktinde açılacak ve derslere 21 Eylül Perşembe sabahı başlanacaktır.

Leyli talebenin 20 Eylül Çarşamba akşamı mektepte bulunması lazımdır.

TECDİDİ KAYT Erkek kısmında 18 Eylül Pazartesi ve 19 Eylül Salı günleridir. Kız kısmında 19 Eylül salı ve 20 Eylül çarşamba günleridir.

Yeni talebenin kayıt muamelesi hergün yapılmaktadır.

ESKİ FEYZİATİ

YATILI BOGAZİÇİ LİSELERİ YATISIZ

Ana sınıfı ve ilk kısım Bebekte eski Fransız mektebi binasında, kız ve erkek kısımları ayrı dairelerde olmak üzere Lise ve Orta okul.

ARNAVUTKÖYÜNDE TRAMVAY CADDESİNDE ÇİFTE SARAYLARDA

Kayıt için her gün saat ondan on yediye kadar Çifte Saraylarda Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler.

İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon: 36.210

Nişantaşında: Eski Feyziye

Yatılı
yatısız

İŞIK LİSESİ

Kız
Erkek

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları vardır. Kayıt için her gün mektebe müracaat edilebilir. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Telefon: 44039